

อุดมการณ์เดียวกัน

คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์

ร่วมคิด - ร่วมทำ

ร่วมทุกข์ - ร่วมสุข

จับให้มั่น - คั่นให้ตาย

ด้วยความพร้อมเพรียง

เราเป็นเพื่อนกัน

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ

๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

ในวาระ ๖๐ ปี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

ในวาระ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ นี้ ผู้เขียนรู้สึกยินดีที่ท่านอธิการบดีได้กรุณาให้โอกาสเขียนความเรียง ซึ่งท่านให้แนวทางที่จะเขียนไว้ด้วยว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความในใจที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ความก้าวหน้า และความมุ่งมั่นในฐานะที่เป็นผู้บริหารในห้วงเวลานี้ ก่อนที่จะลงมือเขียนต่อไปต้องขอบพระคุณท่านอธิการบดีที่จัดหาเวลาและเวทีให้ผู้บริหารได้แสดงออกอย่างเหมาะสมกับโอกาสอันสำคัญ และเป็นมงคลยิ่ง

ผู้เขียนก้าวเข้ามาในถิ่นของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ณ ขอบประสานมิตร (สุขุมวิท ๒๓) ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๐๘ ในฐานะนิสิตชั้นปีที่ ๑ โดยที่ไม่เคยรู้จักว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร” ในขณะนั้นอยู่ที่ใดและจะมีดีกรามากใหญ่โตขนาดไหน รู้แต่ว่าอยากเข้ามาเรียนที่แห่งนี้มาก ด้วยเหตุที่เป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในการผลิตครู ซึ่งความมีชื่อเสียงที่กล่าวนี้เป็นที่ยอมรับของสังคมขณะนั้นโดยเฉพาะในแวดวงของครู และการศึกษาศาสตร์

นอกจากความมีชื่อเสียงของ “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ในขณะนั้นแล้วในความรู้สึกของผู้เขียน วศ.ประสานมิตร ช่างยิ่ง

ใหญ่ เพราะมีวิทยาเขตอยู่ทุกภาคของประเทศไทย ทำให้เรามีเพื่อนพ้อง น้องพี่กระจายกันอยู่อย่างไม่น่าเชื่อในขณะเดียวกันก็เป็นเรื่องแปลกสำหรับนิสิตใหม่คนหนึ่งที่ วศ.ประสานมิตรเป็นแบบนั้นแต่ก็ไม่เคยสนใจที่จะหาคำตอบอย่างจริงจัง

การที่ผู้เขียนสอบเข้าเรียนในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีชื่อว่า “วิทยาลัย” นำหน้านั้น ทำให้ได้รับคำถามว่า ทำไมจึงมาเรียนที่ “วิทยาลัย” ทำไมไม่สอบเข้าเรียนใน “มหาวิทยาลัย” ในขณะนั้นผู้เขียนไม่ได้สนใจกับคำถามนั้นและไม่เห็นว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะแตกต่างหรือด้อยกว่า “มหาวิทยาลัย” อย่างไรก็ตาม เหตุที่ผู้เขียนได้มีความ ศรัทธา และ เชื่อมั่นในชื่อเสียงของ “วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร” มานาน และภูมิใจมากที่สามารถทำให้ความใฝ่ฝันของตัวเองประสบความสำเร็จได้ ความรู้สึกเช่นนี้อาจเข้าใจยากถ้าไม่ได้ประสบด้วยตนเอง และไม่ได้เป็นความร่วมมือกับผู้เขียน

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรในช่วงปี พ.ศ.๒๕๐๘-๒๕๑๑ ที่ผู้เขียนศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้น เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ประสาทปริญญาให้แก่ผู้ที่จะเป็นครูทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท เท่านั้น คณะต่างๆ จะผลิตบัณฑิตเพื่อไปเป็นครูทั้งหมด เช่น คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยธรรมศึกษา และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ในฐานะที่เป็นนิสิต รู้สึกว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อ ๔๐ กว่าปีที่แล้วมีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการมาก ตั้งแต่หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การฝึกสอนและการนิเทศการสอน รวมทั้งการวัดผล ประเมินผล ที่ใช้ระบบหน่วยกิต การจะจบการศึกษา มี ๒ ช่วง คือ อนุปริญญา และปริญญาตรี เมื่อเรียนจบตามหลักสูตร ๔ ปี หากไม่ผ่านคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ก็จบอนุปริญญา นิสิตที่เรียนในขณะนั้นต่างปรารถนาที่จะเรียนให้จบปริญญาตรีมากกว่าที่ต้องจบแค่อนุปริญญาแม้จะมีทางไปศึกษาต่อแต่ก็ไม่อยากจากเพื่อนๆ ไป ความเข้มแข็งทางด้านวิชาการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาในขณะนั้นเป็นเรื่องที่พวกเราภาคภูมิใจมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณาจารย์ทุกท่านเป็นผู้ทรงความรู้ มีจิตวิญญาณของความเป็นครูสูง รักและผูกพันกับลูกศิษย์และเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตที่น่าศรัทธา เลื่อมใสอย่างยิ่ง

ในช่วงที่เป็นนิสิตอยู่นั้น ผู้เขียนไม่ได้สนใจว่าการทำงานของคุณผู้บริหารจะเป็นอย่างไร รู้แต่ว่าในสังคมประสานมิตร

มีระเบียบวินัยค่อนข้างเข้มงวดตั้งแต่การแต่งกาย นิสิตชายไม่พับแขนเสื้อ นิสิตหญิงก็แต่งตัวเรียบร้อย รองเท้า กระโปรงถูกต้องตามแบบที่กำหนดและไม่มีใครอยากแต่งตัวผิดระเบียบ ใครทำผิดระเบียบจะกลายเป็นคนแปลกไปเอง นิสิตจึงถูกฝึกให้มีวินัยทั้งในเรื่องการเรียน การกิน การนอน และการเล่น

สิ่งที่ผู้เขียนประทับใจมีรูปลักษณ์คือท่านอธิการบดี (ศ.ดร.สาโรช บัวศรี) ได้ให้ความเมตตาแก่นิสิต เสมือนเป็นลูกศิษย์ของท่าน แม้ท่านจะไม่ได้สอนพวกเรา ทำให้รู้สึกที่ท่านเป็นผู้บริหารที่อยู่ไนใจของนิสิตเสมอ ในชีวิตของการเรียนที่ประสานมิตรจึงเต็มไปด้วยความสุขที่อยู่ในหมู่เพื่อน ความศรัทธาในตัวอาจารย์และผู้บริหาร จึงเป็นช่วงเวลาที่ผ่านมาอย่างรวดเร็วด้วยความรู้สึกลึกซึ้งเคยและผูกพันกับอาคารเรียนทุกอาคารผูกพันกับต้นไม้คูคลอง ที่เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวอยู่มาก วิทยาลัยวิชาการศึกษาในความคิดของผู้เขียนขณะนั้นเป็นดินแดนที่มีความสุขสมบูรณ์และเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ก้าวหน้า และทันสมัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย

เมื่อผู้เขียนได้บรรจุเข้าทำงานเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๕ หลังจบปริญญาโทแล้ว โดยเงื่อนไขของการรับทุนจากกรมการฝึกหัดครูที่ต้องมารับนิสิตที่ยังไม่เคยทำงานเพื่อบรรจุเป็นอาจารย์ตามความต้องการของกรมการฝึกหัดครูซึ่งกำลังเตรียมขยายวิทยาลัยครูไปยังต่างจังหวัดทั่วประเทศ กว่าจะตกลงใจมาเป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ก็ต้องขจัดความรู้สึกเกรงกลัวที่จะต้องมาอยู่ท่ามกลางครูของตัวเองทั้งนั้น การเปลี่ยนสถานภาพจากนิสิตปริญญาโทมาเป็นอาจารย์ต้องอาศัยเวลาพอสมควร เนื่องจากเพิ่งถูกอาจารย์จับเคี่ยวมาหมาด ๆ แต่เมื่อตัดสินใจมาแล้วก็ไม่ผิดหวัง ผู้เขียนประทับใจมากที่สุดที่อาจารย์ท่านได้ให้เกียรติในฐานะที่เป็นอาจารย์ใหม่ ความเอื้ออาทรและความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยขณะนั้น ทำให้ผู้เขียนมีความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจที่จะทำหน้าที่ “ครู” คนใหม่ของภาควิชาต่อไป

หลังจากที่ผู้เขียนเข้ามาทำงานได้ไม่นาน “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ก็ได้รับการสถาปนาเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ด้วยเหตุผลทางการบริหารและสถานภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู การจัดสรรงบประมาณ และการที่ต้องบริหารงบประมาณแบบมีข้อจำกัดที่ประกอบไปด้วย ๘ วิทยาเขต ทำให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่มีความคล่องตัวและสามารถพัฒนาไปได้เท่าที่ควร

ชีวิตการทำงานระยะแรก ผู้เขียนก็ยังรู้สึกชอบที่อยู่เดิมสมัยเป็นนิสิต แม้จะมีตึกใหม่เกิดขึ้น ตึกเก่าบางตึกถูกทุบทิ้งไปเพื่อสร้างตึกใหม่ที่สูงขึ้น คุน้ำ สระน้ำ สะพานข้ามคูที่คุ้นเคยก็พลอยหายไปด้วย อย่างไรก็ตามผู้เขียนก็ยังรู้สึกว่าการเป็นครู

ได้สอนลูกศิษย์ ได้มีโอกาสทำงานกับเพื่อนรุ่นพี่และอาจารย์ของเราที่เป็นสังคมที่ดี เต็มไปด้วยความเป็นเพื่อนอย่างบริสุทธิ์ใจ สิ่งแวดล้อมที่เคยประทับใจก็ยังเป็นบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ได้อย่างมีความสุข ผู้เขียนคงไม่ได้กล่าวเกินจริง เมื่อได้อ่านพบข้อเขียนของท่านอาจารย์จันทนา พรหมเสรณี ซึ่งเป็นครูคนหนึ่งของผู้เขียนเมื่อครั้งเรียนปริญญาโท ท่านได้เขียนไว้ว่า “ข้าพเจ้าชอบประสานมิตรตั้งแต่แรกเข้ามาทำงาน จะนึกถึงเมื่อไร ก็ยังมองเห็นภาพ และรู้สึกในบรรยากาศนั้นได้เสมอ เป็นที่ ๆ สงบเงียบ อยู่ด้วยกันเหมือนครอบครัว” เป็นข้อเขียนที่อาจารย์กล่าวถึงในช่วงที่อาจารย์มาทำงานที่ประสานมิตรสมัยเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งผู้เขียนไม่ทันเห็น แต่ความรู้สึกที่มีต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่ต่างกันเลยระหว่างคนต่างวัย

การเป็นมหาวิทยาลัยทำให้มีคณะใหม่ๆ เกิดขึ้นผู้คนก็มากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในช่วงแรก ๆ ของการเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยยังมีการสอนภาคค่ำ การจัดการการเรียนการสอนเป็น ๓ ภาคเรียนในหนึ่งปีการศึกษาผู้เขียนเป็นอาจารย์ใหม่ อายุน้อยที่สุดในภาควิชาขณะนั้น จึงได้รับมอบหมายให้สอน ทั้งภาคปกติและภาคค่ำในชีวิตการสอนหนังสือ ไม่มีอะไรจะยากและลำบากใจเท่ากับต้องไปสอนรุ่นพี่ นักหนังสือพิมพ์ นักประชาสัมพันธ์ ผู้อาวุโสที่มีหน้าที่การงานใหญ่โตมาแล้วเพราะทำให้ผู้เขียนรู้สึกเหมือนตอนเริ่มฝึกสอนใหม่ๆ ไม่ทราบว่าจะยืนสอนแบบไหนดีทีเดียว ช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่สนุกอยู่กับการสอนหนังสือ และเรียนรู้การทำงานอื่นไปด้วย ที่จำได้แม่นยำก็คือ บัณฑิตวิทยาลัยมีความเข้มแข็งมาก ได้มีโอกาสดูแลนิสิตปริญญาโท เช่น เป็นที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ได้เรียนรู้วิธีการทำงาน การบริหารงานของท่านศาสตราจารย์ ดร.กานดา ณ ถลาง ที่ผู้เขียนเคารพรัก และภูมิใจในตัวท่านมาก เมื่อท่านบริหารงานที่บัณฑิตวิทยาลัย การทำงานสมัยนั้นไม่มีค่าตอบแทน ไม่ว่าจะเป็นที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ การสอบเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ การสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ ฯลฯ และไม่มีใครนึกถึงเรื่องเงิน

ผู้เขียนเริ่มเข้ามาสัมผัสกับการทำงานในระดับบัณฑิตวิทยาลัยมากขึ้นโดยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ของคณะมนุษยศาสตร์ เลขานุการคณะกรรมการคณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ของภาควิชาภาษาไทย เป็นเวลานาน ช่วงเวลานั้นนอกจากได้ฝึกประสบการณ์ในการฟังที่แตกต่างจากการฟังในคอนเรชั่นแล้วยังได้ฝึกการเขียนในรูปแบบที่เป็นทางการอยู่เป็นเวลานานเช่นเดียวกัน ในขณะที่เดียวกันก็ได้พบเห็นและเรียนรู้การทำงานของหน่วยงานที่กว้างออกไปจากในคณะของตนเองด้วย

สิ่งที่ผู้เขียนหลีกเลี่ยงและไม่ชอบทำมากที่สุดในชีวิตของการทำงานคือการงานบริหาร แต่เป็นเรื่องแปลกที่มักจะต้องพบในสิ่งที่ไม่ชอบอยู่เสมอผู้เขียนจึงต้องเป็นผู้บริหารในระดับคณะตั้งแต่เป็นเลขานุการคณะมนุษยศาสตร์ในช่วงของคณบดีสองท่าน เป็นรองคณบดีฝ่ายบริหารและฝ่ายวางแผน คณบดีสองท่าน และเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ในที่สุด ทุกครั้งที่ผู้เขียนรับที่จะทำงานนั้นกล่าวได้ว่าไม่มีครั้งใดที่จะไม่รู้สึกรู้สึกรักกังวล มีแต่ความเกรงกลัวว่าจะทำงานไม่ได้ ทำให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่ไว้วางใจให้เราทำงานจะผิดหวัง แต่ทุกครั้งผู้เขียนโชคดีที่ได้เพื่อนร่วมทีมงานที่เข้มแข็งมีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจและเป็นเพื่อนร่วมคิด ร่วมทำจึงสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างตั้งใจไว้ การทำงานที่หนักก็กลายเป็นงานเบา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมทีมทุกคนไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณคณาจารย์ บุคลากร คณะมนุษยศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น ขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่เป็นครู เป็นรุ่นพี่อาวุโสของผู้เขียนที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุนงานทุกอย่างที่คณะจัดขึ้นขอบันทึกบุญคุณของท่านไว้ ณ โอกาสนี้ สิ่งที่ผู้เขียนมีอาสาคือคือความเอื้ออาทรของคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยในสมัยของท่านอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ) ท่านได้ดูแลหน่วยงานต่างๆ อย่างทั่วถึงในฐานะที่เป็นผู้บริหารระดับสูง ผู้เขียนประทับใจที่ท่านเป็นที่พึ่งของคณะมนุษยศาสตร์ทุกเรื่องที่ได้ไปขอคำปรึกษา แม้กระทั่งการทำป้ายของคณะก็ยังได้รับความช่วยเหลือจากท่าน บางเรื่องอาจเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับท่านแต่มีความสำคัญและเป็นปัญหาสำหรับผู้เขียนที่เป็นผู้บริหารมือใหม่ ขอถือโอกาสขอบพระคุณแทนคณะมนุษยศาสตร์ไว้ ณ ที่นี้

หลังจากครบวาระการดำรงตำแหน่งคณบดีแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๘ ผู้เขียนมีเวลาอีก ๑ ปีก่อนที่จะเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ.๒๕๔๙ ตั้งใจว่าจะสอนหนังสือและดูแลงานปริญาานิพนธ์ของลูกศิษย์ให้เสร็จสิ้นแล้วจะได้พักผ่อนตามโอกาสอันควร ชีวิตการเป็นครู เบี่ยงเบนมาเป็นผู้บริหารกว่าสิบปีก็เพียงพอแล้วได้ทำสิ่งที่ควรทำครบถ้วนแล้ว

สิ่งที่ตั้งใจไว้สิ่งที่หวังไว้ก็ไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจจนรู้สึกว่าการชีวิตก็เป็นเช่นนี้เอง ขณะนั้นเป็นช่วงเวลาใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่งวาระแรกของท่านอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ) ท่านได้ขอให้ไปช่วยงานบริหารโดยมอบหน้าที่หลักในการดูแลงานคลัง และพัสดุ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นงานหนักและมีความเสี่ยงสูง ผู้เขียนคิดหนัก เนื่องจากมีอายุมากขึ้น พลละกำลังจะถดถอยไปสักเท่าใดจะทำงานหนักได้เหมือนที่ผ่านมาได้หรือไม่ ในอีกห้วงความคิดหนึ่งก็รู้สึกว่าได้

รับความไว้วางใจจากท่าน ประการสำคัญก็คือท่านก็เป็นผู้บริหารที่อยู่ในวัยเดียวกับผู้เขียนแต่ยังมีสติกำลัง ยังมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้มหาวิทยาลัยด้วยความเสียสละมาเป็นเวลายาวนานในฐานะผู้บริหาร ทำให้ผู้เขียนรู้สึกผิด และละอายแก่ใจที่คิดจะไปพักผ่อนแสวงหาความสุข สิ่งสุดท้ายที่ทำให้ตัดสินใจทำงานบริหารในวัยหลังเกษียณก็คือ คิดว่าจะร่วมเป็นทีมทำงานกับท่านได้ด้วยความศรัทธาที่มีต่อการทำงานหนักเพื่อมหาวิทยาลัย ศรัทธาในการทำงานที่มีระบบคิด มีจิตวิญญาณของนักพัฒนา อยู่ในตัว ซึ่งผู้เขียนไม่ค่อยจะได้พบเห็นมากนักในชีวิตการทำงานบริหารและที่สำคัญยิ่งกว่าก็คือเชื่อมั่นได้ว่าท่านจะไม่ทำร้ายมหาวิทยาลัยที่ผู้เขียนรัก

เมื่อเข้ามาทำงานกับทีมผู้บริหารก็พบกับผู้ที่เป็นทั้งเพื่อนและน้องที่ล้วนแต่เป็นกัลยาณมิตรซึ่งต่างคนต่างมีแต่ความหวังดีต่อมหาวิทยาลัย เรารู้ว่าเราต้องทำงานกันหนักมากขึ้น แต่เราก็อดทนร่วมทุกข์ และช่วยเหลือกันไปด้วยความเห็นอกเห็นใจ ผู้เขียนประทับใจกับทีมบริหารที่ทุกคนทุ่มเท และมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกับ คณาจารย์ นิสิต และบุคลากร เหมือนไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

จากวันที่ผู้เขียนเป็นนิสิตใหม่ในปี พ.ศ.๒๕๐๘ จนถึงวันนี้ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยน้อยนิด ผู้เขียนมองเห็นความเจริญเติบโตและความเปลี่ยนแปลงของสถาบันแห่งนี้ด้วยความรู้สึกชื่นชมผู้บริหารในอดีตทุกท่านที่พยายามพัฒนามหาวิทยาลัยตามปรัชญาและวิถีทางของท่าน รู้สึกขอบคุณที่ท่านรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิของมหาวิทยาลัยเพื่อส่งผ่านมาถึงมือผู้บริหารในยุคปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ.๒๕๕๒ นี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีอายุครบ ๖๐ ปี พาให้นึกถึงตัวเองที่มีวัยเดียวกับมหาวิทยาลัย รู้สึกว่าชีวิตได้ผ่านร้อนผ่านหนาวมาหลายครั้ง สัมผัสประสบการณ์ชีวิตไว้อย่างเพียงพอที่จะเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมั่นคงด้วยความเข้าใจโลกที่ผันแปรไปตลอดเวลา มหาวิทยาลัยที่ผู้เขียนได้เห็นมาอย่างต่อเนื่องมากกว่า ๔๐ ปี มีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยจากรากฐานที่มีชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเป็นทุนเดิมที่มั่นคงรอเวลาที่จะมีผู้มาขับเคลื่อนให้ไปเป็นมหาวิทยาลัยแบบใดจากนี้ต่อไปจะเป็นจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเช่นเดียวกับชีวิตคนจะเป็นคนแก่แบบมีคุณค่าหรือแก่เพียงเพราะมีอายุเพิ่มขึ้น

ในวาระที่ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมทำงานกับท่านอธิการบดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยมากกว่าช่วงอื่น ๆ ของชีวิตการทำงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานจนถึงช่วงเวลาที่มหาวิทยาลัยมีอายุครบ ๖๐ ปีนี้ ผู้เขียนเห็นว่ามหาวิทยาลัย

พัฒนาไปในอัตราส่วนที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านกายภาพ ด้านวิชาการ วิจัย ระบบไอซีที การพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา รวมทั้งการนำพามหาวิทยาลัยให้ออกไปรับใช้สังคมตามอุดมการณ์ของท่านอธิการบดี การพัฒนามหาวิทยาลัยโดยการนำของท่านมีความคมชัดทั้งในความคิดและวิธีปฏิบัติด้วยการบริหารงานแบบยุทธศาสตร์และเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับ บุคลากร และนิสิตมีช่องทางและมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยมากที่สุด

สิ่งที่ผู้เขียนไม่เคยคิด และไม่นึกฝันว่าจะเป็นไปได้หลายประการได้เกิดขึ้นในยุคสมัยนี้และในช่วงเวลาที่มหาวิทยาลัยจะมีอายุครบ ๖๐ ปี เช่น การมีที่ดินและอาคารขนาดใหญ่ริมถนนอโศก การขุดสนามฟุตบอลทำเป็นที่จอดรถ การสร้างโรงเรียนสาธิตที่องค์กรักษ์ สิ่งมหัศจรรย์ที่ทำให้ทายสังคมและผู้บริหารชุดนี้อย่างไม่ตั้งใจก็คือการก่อเกิด “โพธิวิชาลัย” และ “โรงสีพระราชทาน” ที่จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งที่อื่น ๆ อีกมากมายจนผู้เขียนไม่สามารถรวบรวมไว้ได้หมดในโอกาสนี้ สิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นความตั้งใจและกล้าตัดสินใจของท่านอธิการบดีอย่างมีวิสัยทัศน์

ในโอกาสอันเป็นมงคลยิ่งนี้ ผู้เขียนมีความปลื้มปิติและภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีส่วนในการทำงานให้มหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งในช่วงเวลาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้พัฒนามาจนมีอายุครบ ๖๐ ปี เป็น ๖๐ ปี ที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับชาว “มศว” ที่มุ่งมั่นนำความก้าวหน้ามาสู่มหาวิทยาลัยสมควรที่ทุกคนจะได้ร่วมกันเชิดชูเกียรติของมหาวิทยาลัยให้ดำรงอยู่ในสังคมเป็นศรีสง่าแห่งมหานครอย่างมีรัฐเสถียรภาพ ขออำนาจของความตั้งใจอันบริสุทธิ์จงเป็นพลังให้การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีของความเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำอย่างสมภาคภูมิ ขอตั้งปณิธานเพื่อทำงานให้มหาวิทยาลัยร่วมกับทีมผู้บริหารในช่วงนั้นปลายของชีวิตอย่างไม่ย่อท้อ

ความในใจ ความใฝ่ฝัน และจุดหมาย

ศาสตราจารย์ ดร. -

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนวยการฯ เย็นสบาย)
รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้

ปางหลัง

ผมมีโอกาสเข้าศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา (วศ) ประสานมิตร ซึ่งปัจจุบันก็คือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ หรือตรงกับวาระครบรอบ ๒๐ ปีของการสถาปนามหาวิทยาลัยแห่งนี้เมื่อ ๔๐ ปีที่แล้ว

ในห้วงเวลานั้น ผมมีโอกาสได้พบ ได้เห็น ได้ฟัง ได้อ่าน และได้เรียนกับครูรุ่นแรก ๆ ของสถาบันแห่งนี้ ตั้งแต่ครั้งสมัยก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และพัฒนามาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ผมได้สัมผัสแบบของความเป็นครู ทั้งในมิติของความรับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพ ในการสอนในการดำเนินชีวิต ทั้งมิติของวิชาการและความรู้ ตลอดจนมิติการปลูกจิตสำนึก รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

ผมได้สัมผัสพบเพื่อนใหม่ต่างองค์ความรู้ ที่มีผลการเรียนดี ระดับแถวหน้าของแต่ละสถาบันฝึกหัดครู ที่สามารถสอบคัดเลือกเข้ามาเรียนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้บรรยากาศของการเรียนเต็มไปด้วยความตื่นตัวเอาจริงเอาจัง (ทั้งที่ผมในตอนนั้น ก็ไม่ได้เป็นคนแบบนั้นสักเท่าไร แต่ก็ส่งผลทำให้ผมที่รำเรียนมาทางศิลปะจากโรงเรียนเพาะช่าง ต้องปรับตัวอย่างมาก - และก็สามารถปรับตัวได้ในเวลาต่อมา)

ผมได้รับรู้การมีอยู่ของวิทยาเขต ๘ วิทยาเขต ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ ทั้งที่พิษณุโลก มหาสารคาม บางแสน (ชลบุรี) สงขลา บางเขน ปทุมวัน พลศึกษา และประสานมิตร

ผมได้สัมผัสกับภูมิทัศน์พื้นที่ที่ติดคลองแสนแสบ ที่มีภูมิหลังของพื้นที่ที่เคยเป็นทุ่งนา เมื่อพัฒนามาเป็นพื้นที่การศึกษา เริ่มจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงสู่วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงยังมีร่องรอยของวิถีชีวิตวัฒนธรรมคลอง สะพานข้าม บ่อน้ำ ทางน้ำ ที่ต่อเชื่อม อันนำไปสู่การเติบโตของพรรณพืช และความสงบร่มเย็น

ผมได้สัมผัสกับภาพสะท้อนจากคนภายนอกที่มองนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยความเชื่อถือในเกียรติประวัติจากฐานบุญเก่าของครูอาจารย์รุ่นบุกเบิก และทุนสะสมจากศิษย์เก่า อันส่งผลมาถึงศิษย์ปัจจุบัน โดยแม้ตัวผมเองจะรู้สึก ว่า ผมยังมีมาตรฐานไม่เท่ากับที่คนภายนอกมอบให้ แต่ผมก็ยังได้รับความเชื่อถือเมื่อบอกว่าผมเรียนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา

สัมผัสของผมในอดีตยังมีอีกมาก และสัมผัสเหล่านั้นเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมบ่มเพาะผมทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว จนเป็นตัวตนของผมในเวลาต่อมา

คืนสู่บ้าน

หลังจากจบการศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ผมประกอบอาชีพรับราชการครูสังกัดกรมฝึกหัดครูในสถานศึกษาแห่งหนึ่ง ซึ่งชีวิตรับราชการของผมมีความแปรปรวนผันผวนอยู่มาก จนเมื่อผมโอนย้ายมาสอนยังสถานที่ใหม่ที่ผมเคยรำเรียน (โดยศาสตราจารย์วีรุณ ตั้งเจริญ เป็นผู้ชักชวน) จึงทำให้ผมได้มีโอกาสแสดงศักยภาพของอาชีพการเป็นครูอีกครั้งหนึ่ง

ณ สถาบันแห่งนี้ผมเคยได้รับโอกาสให้เป็นที่ปรึกษา ภาควิชา รองคณบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน กรรมการสภาคณาจารย์ กรรมการสภามหาวิทยาลัย จนล่าสุด ผมได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ของคณะ

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยยุคปัจจุบันเป็นสมัยที่ ๒

ซึ่งการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ถือเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งของการใช้ชีวิตราชการที่มีความหมายและได้ประสบการณ์การทำงานที่มีคุณค่าเป็นอย่างมาก

รับตำแหน่งคือรับงาน

เมื่อศาสตราจารย์วิฑูรย์ ตั้งเจริญฯ ขึ้นดำรงตำแหน่งอธิการบดี อธิการบดีได้ประกาศยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัยไว้ ๙ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์หนึ่งใน ๙ คือยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม พร้อมทั้งแต่งตั้งผมให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อผลักดันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมาย

ทั้งนี้ การกำหนดให้มีแนวการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมียุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมนั้น ถือเป็นเรื่องใหม่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันสะท้อนนัยยะที่สำคัญหลายประการ

ประการแรก เป็นการบ่งบอกอย่างชัดเจนว่า มศวให้ความสำคัญเรื่องของการจัดการความรู้เพื่อสังคม ซึ่งขยายความต่อไปอีกได้ว่า มหาวิทยาลัยจะเชื่อมโยงและไม่แยกตัวออกจากสังคม นอกจากนี้ไม่แยกตัวออกจากสังคมแล้ว ยังสะท้อนเจตนารมณ์ของการต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมและสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยความรู้เป็นฐาน

ประการที่สอง ความเข้าใจในเรื่องของความรู้ นั้น ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมมีความเข้าใจต่อโลกของความรู้ว่า มีทั้งความรู้ที่เป็นสัจจะและมีทั้งความรู้ที่ถูกนำไปประยุกต์ มีทั้งความรู้เพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง รักษาฐานอำนาจทางการเมือง และมีทั้งความรู้เพื่อชุมชนคนฐานราก มีทั้งความรู้ที่ตอบสนองโครงสร้างระบบเศรษฐกิจทุนนิยมโลกาภิวัตน์ และมีทั้งความรู้ทางเลือกหรือความรู้ทวนกระแส ฯลฯ และด้วยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งมหาวิทยาลัยทั้งหลาย มีอาจหลีกเลี่ยงชุดความรู้กระแสหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมประเทศชาติทั้งองคาพยพได้ ความพยายามของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม จึงจำต้องแสวงหาความรู้ชุดใหม่ที่รู้เท่าทันทุกชุดความรู้ ที่สามารถสังเคราะห์ชุดความรู้ต่างๆ เพื่อนำสิ่งที่เป็นคุณมาส่งเสริมสนับสนุนความรู้ชุดใหม่ เพื่อสังคมและชุมชนก้าวไปสู่ความเข้มแข็งอย่างสอดคล้องและเป็นจริง

ประการที่สาม ความพยายามในการขับเคลื่อนดังกล่าว จะต้องส่งผลให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนในหลายรูปแบบวิธีการ ตั้งแต่การลงพื้นที่จริง การพบปะกับชุมชน

ผู้นำชุมชนและเครือข่าย การจัดเสวนา การร่วมคิดและทำกิจกรรมร่วมกัน การสัมมนาวิชาการ การวางแผนเพื่อสร้างโครงการและการดำเนินการโครงการต่างๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วม ฯลฯ

ประการที่สี่ ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมต้องเห็นคุณค่าและความสำคัญของการขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ที่พยายามก้าวข้ามการอนุรักษ์ระบบราชการ หรือการเป็นองค์กรรองรับการขึ้นจากภาคการเมืองแบบตัวแทนจนสูญเสียเสรีภาพทางวิชาการ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะทำให้คุณค่าต่อการขับเคลื่อนขององค์กรภาคีเครือข่าย เห็นความสำคัญต่อการสร้างพลังร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งบนฐานความคิดเช่นนี้ได้จะก่อให้เกิดโครงการของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรมหลายโครงการ

ประการสุดท้าย สิ่งสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมก็คือ การยอมรับการมีอยู่ของคุณเดิมที่สั่งสมมาอย่างยาวนานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ครั้งยังเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และพัฒนาไปสู่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๘ วิทยาเขต คุณเหล่านั้น แม้จะมีได้เป็นทุนทางธุรกิจ แต่เป็นทุนอันเกิดจากการผลิตบัณฑิตเพื่อไปสร้างเด็กและเยาวชน ไปสร้างคนและอยู่ในชุมชน ได้ส่งผลย้อนกลับมาสู่ปัจจุบันอย่างแยกไม่ออก อดีตกับปัจจุบันจึงเชื่อมโยงไปสู่อนาคตอย่างมีความหมายยิ่ง

ส่วนความรับผิดชอบเรื่องฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์นั้น ก็เป็นเรื่องที่จะต้องยอมรับว่า เป็นการกำหนดตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ที่ไม่เคยมีในมหาวิทยาลัยอื่นมาก่อนหน้า ซึ่งก็ส่งผลทำให้ไม่มีแบบในการศึกษาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีแต่จะต้องบุกเบิกสร้างงานตามหน้าที่เพื่อให้บรรลุจุดหมายใหม่ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

สร้างเครือข่ายบนฐานของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) มีพื้นที่ดำเนินการอยู่ต่างจังหวัดหลายพื้นที่ ทั้งพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ ทั้งพื้นที่กำลังดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารสิทธิและพื้นที่เป้าหมายที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

เหตุนี้ฝ่ายฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้จึงอาศัยพื้นที่ดังกล่าวเป็นฐานของการขับเคลื่อน ทั้งที่จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดน่าน จังหวัดเลย และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยฝ่ายเครือข่าย

การเรียนรู้ได้ตั้งโจทย์เอาไว้ดังนี้

อย่างไรฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ จึงจะสร้างโครงการที่สามารถอธิบายถึงความเป็นอันเดียวกันกับปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัยให้ได้

อย่างไรจึงจะสร้างโครงการที่สืบทอดทุนทางคุณค่าที่อดีตกุศลให้ และพัฒนาคุณค่าใหม่ภายใต้บริบทของสังคมปัจจุบันให้เกิดขึ้น

อย่างไรจึงจะก้าวข้ามการถูกวิพากษ์จากสังคมว่ามหาวิทยาลัยไทยกำลังพัฒนาไปในทิศทางของการศึกษาเพื่อการค้า เพื่อวัตถุประสงค์มากกว่าการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนให้สามารถพึ่งตนเอง ให้มีจิตสำนึกเพื่อชุมชน สังคม โลก และสิ่งแวดล้อม

อย่างไรจึงจะสร้างโครงการที่นำไปสู่การแก้ปัญหาวิกฤติเชิงโครงสร้าง ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยืดหยุ่นและทำลายโดยการวิจัยสร้างองค์ความรู้ โดยการผลิตบัณฑิต (หรือโดยการสร้างเครือข่ายขยายผล) โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการบริหารวิชาการในความหมายใหม่ โดยการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมร่วมสมัยและอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรม

อย่างไรจึงจะสร้างเครือข่ายนอกจากเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา ผู้เครือข่ายที่สะท้อนภาพเชิงโครงสร้างของสังคม เพื่อสร้างพลังร่วมในการขับเคลื่อนปัญหาวิกฤติของชุมชน สังคมประเทศชาติ โลกและสิ่งแวดล้อม

อย่างไรจึงจะหล่อหลอม สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ท่ามกลางความแตกต่างเชิงวัฒนธรรมระหว่างเครือข่ายที่ไม่มีความไว้วางใจต่อกัน ที่ขัดแย้งกัน ไม่เคารพกัน ไม่รวมมือกัน เช่นระหว่างหน่วยงานราชการ หน่วยงานองค์กรเอกชน หน่วยงานธุรกิจ หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานภาคประชาชนซึ่งต่างล้วนเบียดเบียนกัน ฯลฯ ซึ่งหากไม่สามารถสร้างเครือข่ายเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ ก็ยากจะแก้ปัญหาวิกฤติหรือปัญหาใหญ่หรือปัญหาที่ยากได้

อย่างไรจึงจะสร้างทีมงานเครือข่ายการเรียนรู้ให้เข้าใจจุดหมายตรงกัน ยอมรับความจริงว่า เส้นทางเดินของฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้มันไม่ราบรื่น มีปัญหาอุปสรรค ต้องทำงานหนักโดยไม่คำนึงถึงว่าใครจะเห็นหรือไม่เห็น ใครจะรู้หรือไม่รู้ โดยไม่หวั่นไหวและมั่นคงที่จะต้องก้าวเดินไปบนเส้นทางที่บางครั้งอาจไร้เพื่อนร่วมทาง

อย่างไรจึงจะทำให้องค์กรเครือข่ายการเรียนรู้เป็นองค์กรที่แสวงมิตร เป็นองค์กรที่ไม่ผลัดมิตรให้เป็นศัตรู รวมทั้งไม่ใช่เป็นองค์กรที่ถนัดในการจาริกหาศัตรูเพิ่มให้กับตัวเอง ให้กับทีมงานผู้บริหาร และให้กับทุกองค์กรของมหาวิทยาลัย

แต่ที่จริงยังมีคำถามทำอย่างไรอีกหลายคำถาม แต่คำถามที่ว่า แล้วเมื่อไหร่จะลงมือทำ ถือเป็นคำถามที่จำต้องตอบ โดยการลงมือปฏิบัติหรือลงมือทำเพื่อให้เกิดการคิดกับการทำดำเนินควบคู่กันไป

จินตนาการ ความรู้ สู่วิปฏิบัติ

ตลอดระยะเวลาประมาณ ๖ ปี ที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๕๒ มีเรื่องราวมากมาย ในการบุกเบิกโครงการของฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้หลายโครงการ ที่มีผลสะท้อนกลับตั้งแต่มีความคิดเห็นว่าเป็นโครงการเพื่อฝัน เป็นอุดมคติที่ไม่อาจเป็นจริง จนกระทั่งเมื่อรับฟังแล้ว ก็ขอให้กำลังใจ เรื่อยไปจนถึงการต่อต้านคัดค้านโครงการ ซึ่งการต่อต้านคัดค้านเกิดขึ้นทั้งในทีมงานของผู้บริหาร (สมัยแรก) ทั้งในบางส่วนของผู้คนในประชาคมของมหาวิทยาลัยที่อาศัยนามของมหาวิทยาลัยไปแสวงประโยชน์กว่านั้นคือที่ดินเป็นสมบัติของตน เรื่อยไปจนถึงผู้คนนอกมหาวิทยาลัยในพื้นที่โครงการ ตั้งแต่ระดับผู้ว่าราชการจังหวัด บางจังหวัด องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นบางอบต. กลุ่มธุรกิจ ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช กลุ่มอุตสาหกรรมทำลายสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ปัญหาอุปสรรคดังกล่าว ฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ที่ทำงานในพื้นที่ชุมชน ถือเป็นแบบทดสอบ เป็นกระบวนการหล่อหลอมให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดความรู้ความเข้าใจในปัญหา เพราะปัญหามีความสัมพันธ์กับปัญหา ที่สำคัญ ฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ถือว่าแบบทดสอบดังกล่าว คือแบบทดสอบของการปฏิบัติธรรม ท่ามกลางการทำงานโครงการจัดตั้งโพธิวิชาลัย และโครงการอื่นๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม มีข้อสรุปของฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ที่ทำงานในพื้นที่ จนสามารถก้าวข้ามปัญหาได้เป็นลำดับก็คือการทำงานในชุมชน ต้องไม่คิดว่า เราจะได้อะไรจากชุมชน เพราะการคิดว่าเราจะได้อะไรจากชุมชน จะนำไปสู่การเบียดเบียน การเอารัดเอาเปรียบ การสร้างความทุกข์ให้กับชุมชน (ที่หมายรวมทั้งทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม) เพราะการคิดว่าเราจะได้อะไรจากชุมชน จะส่งผลทำให้มหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ห่างไกลจากชุมชน เป็นใครอื่น ทั้งๆที่ตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชน

แต่หากเมื่อใดที่คนคิดทำงานในชุมชนมีความคิดหรือมีความเชื่อว่า การให้คือการได้ มหาวิทยาลัยกับชุมชนก็จะเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งโพธิวิชาลัยได้พิสูจน์หลักคิดข้อนี้ตลอดเวลาอย่างน้อย ๓ ปีที่จังหวัดสระแก้ว โดยมีคำตอบว่า การให้คือการได้ และยิ่งให้ก็ยิ่งได้นั้น คือความจริงที่เห็นเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ หลักคิดและการปฏิบัติของโพธิวิชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสระแก้ว มีสัญญาฉบับหนึ่งว่าจะมีสิ่งใหม่ๆเกิดขึ้นตามมา จะมีการขยายผลและมีแนวโน้มว่าแนวคิด ๑ มหาวิทยาลัย ๑ พื้นที่จังหวัดสู่สมาชิกจังหวัดสระแก้ว จะมีโอกาสเกิดขึ้นเป็นจริงได้

โพธิวิชาลัยโมเดล กำลังรอการพิสูจน์ เช่นเดียวกับหลักคิดการให้คือการได้ กำลังก่อตัวที่โครงการ “กอยเฮือนลับแล” จังหวัดอุตรดิตถ์

กำลังก่อตัวโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - ป่าต้นน้ำ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดยร่วมมือกับอุทยานแห่งชาติภูสวนทราย

กำลังก่อตัวที่ศูนย์ครูและศิษย์เก่าสัมพันธ์บ้านไร่สามัคคี มศว น่าน รวมทั้งกำลังก่อตัวตามมาอีกหลายโครงการ

คุณค่าแห่งอนาคต

ในวาระครบรอบ ๖๐ ปี แห่งการสถาปนา พ.ศ. ๒๕๕๒ อาจดูห่างไกลจากปีพ.ศ. ๒๕๙๒

ทว่า สำหรับยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมสำหรับฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ เมื่อลงพื้นที่ปฏิบัติ กลับรู้สึกว่าย้อนอดีตกับปัจจุบันยังเชื่อมต่อกันอย่างสนิทแน่น ยังเกี่ยวพันกันและกันอย่างใกล้ชิด

เนื่องเพราะไม่ว่าฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้จะลงพื้นที่จังหวัดใด อำเภอใด ตำบลใด ก็จะมีโอกาสพบกับคุณครูและผู้บริหารหลายวัย บางคนแนะนำตัวเองว่า จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา จบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จบจากวิทยาเขตนั้นวิทยาเขตนั่น ซึ่งแต่ละท่านก็แสดงความภาคภูมิใจในความเจริญงอกงามของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควบคู่ไปกับการส่งเสริมสนับสนุนโครงการของฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ในปัจจุบันไม่เพียงแต่ศิษย์เก่าเท่านั้นที่ร่วมกระเสาะสร้าง มศว อย่างต่อเนื่อง

แต่ยังมีศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่จบจากสถาบันอื่นได้แสดงบทบาทของการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ จนทำให้ มศว ในปัจจุบันพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ

สมบูรณ์แบบทั้งในเมืองและนอกเมือง
สมบูรณ์แบบทั้งมิติสากลและมิติอัตลักษณ์
สมบูรณ์แบบทั้งการอยู่ร่วมกับโลกกระแสหลักและการแสวงหาทางเลือกใหม่ๆ

สำหรับผมที่รับผิดชอบงานเครือข่ายการเรียนรู้ ผมคิดอยู่เสมอว่า ผมได้รับโอกาสทำงาน ในห้วงเวลาอันจำกัด

เวลาอันจำกัดของผม จึงต้องใช้ทุกเม็ดเวลาให้ทำงานได้ประโยชน์ และได้คุณค่าสูงสุด

ผมคิดอยู่เสมอว่า แม้ผมจะมีห้วงเวลาการทำงานให้กับมหาวิทยาลัยที่จำกัด

แต่ชีวิตของมหาวิทยาลัยนั้น จะต้องก้าวเดินต่อไปอีกยาวไกล

ฝันและหวังของผมในฐานะคนฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ก็คือ

การได้เห็นการขยายพืชพันธุ์แห่งการให้ของผู้คนในประชาคมแห่งนี้ เติบโต แผ่ขยาย งอกงาม อันจะส่งผลทำให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของเราเจริญงอกงามได้อย่างยั่งยืน

ความในใจที่มีต่อ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Sumali Heelongsakul

(รองศาสตราจารย์สุมาลี เหลืองสกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายบุคคล

ก่อนอื่นข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ เป็นอย่างมากที่ให้โอกาสมาเขียนความในใจที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี มศว การที่ได้ทำงานอยู่ที่นั่นมานาน ทำให้มีเรื่องเล่ามากมาย แต่ก็คงไม่ครบถ้วน เพราะคงต้องใช้หน้ากระดาษจำนวนมาก

ข้าพเจ้าได้มีโอกาสรู้จักกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่อต้นปี ๒๕๑๖ ตอนนั้นใกล้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้วคิดว่าจะเรียนต่อโดยตั้งใจว่าจะต้องหาทุนการศึกษา เพราะทางบ้านคงไม่ให้เรียนแน่ถ้ายังใช้เงินจากทางบ้าน เมื่อคิดเรียนต่อปริญญาโทจึงไปสมัครสอบชิงทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ แต่สอบไม่ได้ เพียงได้เข้าสัมภาษณ์รอบ ๒ เท่านั้น แม้ว่าตอนจบปริญญาตรีจะได้เหรียญของ ดร.แถบ นีละนิธิ ในสาขา จุลชีววิทยาก็ตาม พอได้มีทุนพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัย หรือที่เรียกกันว่า UDC จึงไปสมัครและสอบได้ในสาขาจุลชีววิทยาตามความต้องการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา วิทยาเขตพิษณุโลก เรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๑ ภาคการศึกษา

แล้วเรียนต่ออีก ๓ ภาคการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็จบพอดีในปี ๒๕๑๘ เรียนจบภายในเวลา ๒ ปีพอดี เมื่อจบแล้วรีบไปรายงานตัวที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาวิทยาเขตพิษณุโลกทันที

เมื่อปี ๒๕๑๗ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มีสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้าพเจ้ารายงานตัวที่วิทยาเขตพิษณุโลกประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๑๘ การไปรายงานตัวข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณคนที่ข้าพเจ้าติดต่อด้วยจะค่อนข้างแปลกใจ แม้กระทั่งรองอธิการบดี ดร.พนัส หันนาคินท์ และดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ เพราะในระหว่างเรียนข้าพเจ้าไม่เคยได้รับการติดต่อใด ๆ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเลย แต่เพื่อนที่เรียนด้วยกันที่ได้ทุนจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้รับการติดต่อจากมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ เมื่อได้พบกับหัวหน้าภาควิชาชีววิทยา อาจารย์ คงศักดิ์ พร้อมเทพ ก็ให้สอนทันที ท่านดีใจอย่างเห็นได้ชัดที่มีคนมาช่วยสอน โดยให้สอนวิชาจุลชีววิทยา และวิชาพันธุศาสตร์ เดือนกรกฎาคมได้บรรจุตามวุฒิการศึกษา ทำงานได้ ๑ ปี ได้ขอย้ายมาอยู่ที่วิทยาเขตประสานมิตร ในปี ๒๕๑๙ และอยู่ที่ประสานมิตร มาตลอดจนถึงปัจจุบัน รวมเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ๓๓ ปี อย่างเข้าปีที่ ๓๔ และคงจะอยู่ไปจนเกษียณอายุ ณ ที่สถาบันแห่งนี้

หากถามความในใจที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็คงตอบได้ว่า แม้ไม่ใช่ศิษย์เก่าของสถาบันแห่งนี้ก็ตาม แต่ความรู้สึกที่ได้ทำงานอยู่ที่นั่นนานกว่า ๓๓ ปี สิ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลย ก็คือ ความรักต่อสถาบันแห่งนี้ที่เป็นทั้งที่ทำงาน เป็นสถานที่ได้เรียนรู้วิชาการในระหว่างทำงาน ได้เรียนรู้ชีวิต ได้เรียนรู้คน แม้ในปัจจุบันก็ยังเรียนรู้ไปเรื่อย ๆ คงเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั่นเอง แต่ความรู้สึกต่อบุคคลต่าง ๆ ที่ได้สัมผัสก็ยังมีหลากหลาย ความรู้สึกแล้วแต่กาลเวลา เหตุการณ์ และตัวบุคคล ข้าพเจ้าตั้งแต่เริ่มทำงานปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็มีความมุ่งมั่นในใจว่าจะทำงานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะต้องทำให้สถาบันที่ทำงานมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยยึดหลักที่ว่าเมื่ออยู่ที่ใดต้องทำให้ที่นั่นมีความเจริญ ซึ่งเสมือนกับได้ตอบแทนบุญคุณต่อสถาบันที่ให้เงินมาเลี้ยงชีพ แม้ว่าจะเป็นส่วนน้อยน้อยนิดก็ตาม การทำงานอย่างเต็มที่เป็นการทดสอบสมรรถภาพของตนเอง เป็นการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ดังนั้น งานแรกที่ทำ คือ การพัฒนาห้องปฏิบัติการซึ่ง

เดิมใช้สอนทุกรายวิชาทางชีววิทยา ให้สามารถใช้สอนรายวิชาทาง จุลชีววิทยาได้อย่างมีประสิทธิภาพจนสำเร็จ มีเครื่องมือในการ ปฏิบัติการพอสมควรกับเงินงบประมาณที่มีน้อยนิด และได้ถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการห้องปฏิบัติการให้กับนิสิตซึ่งทำหน้าที่ เป็นนิสิตช่วยงานรวมทั้งการผลิตไวน์จากผลไม้ไทยหลายชนิด จนนิสิตนำไปทำดื่มเองได้ดี ในช่วงนั้นข้าพเจ้ามีความสุขมากที่ ได้สอนนิสิตทั้งที่อายุน้อย และมาก ข้าพเจ้ามักเข้ากรุงเทพฯในวันหยุดเพื่อหาซื้อหนังสือและขานเงินรถไฟมาให้กับนิสิตอยู่เสมอ เพราะสมัยนั้นการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดยังไม่สะดวกเหมือน ทุกวันนี้ นอกจากนี้ ยังได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ดูแลนิสิตใน หอพักด้วย นิสิตสมัยนั้นไม่ค่อยดีและไม่นอนดึกเหมือนนิสิต สมัยนี้ ว่านอนสอนง่ายกว่ามาก ข้าพเจ้ามีเพื่อนอาจารย์หลายคน ที่พิษณุโลกที่สนิทกันแม้ว่าจะเป็นอาจารย์คนละคณะก็ตาม เช่น อาจารย์ปาน พิงสุจริต อาจารย์ณัฐพงษ์ เจริญพิชัย อาจารย์สุนันทา โสร้อย และทั้งหมดได้ย้ายมาที่ประสานมิตรในเวลาใกล้เคียงกัน

เมื่อได้ย้ายมาที่ประสานมิตรโดยได้รับความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เหล่าสุนทร ที่อนุมัติการย้าย ด้วยเห็น ความจำเป็นในครอบครัวของข้าพเจ้า เป็นการแลกอัตรากับอาจารย์ ที่อยู่ประสานมิตรที่ต้องการย้ายไปพิษณุโลก ในขณะนั้นมีรอง ศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ พงษ์ทองเจริญ เป็นคณบดี และ อาจารย์สมศักดิ์ แสนสุข เป็นหัวหน้าภาควิชาชีววิทยา

เมื่อมาทำงานที่ประสานมิตรก็ตั้งใจเช่นเดิมว่าจะทำงาน ให้ดีที่สุดในชีวิต แม้ว่าจะลำบากกว่าตอนที่พิษณุโลกบ้างในด้านการ เดินทางไปทำงานจากที่พักที่อยู่ใกล้โรงเรียน จังหวัดสมุทรปราการ แต่เพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและครอบครัวก็ไม่ใช่ไร ข้าพเจ้าถูกกำหนดให้สอนวิชาชีววิทยาให้กับนิสิตในหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิตรุ่นแรกของภาควิชาชีววิทยา แม้ว่าข้าพเจ้าจะ จบทางจุลชีววิทยาก็ไม่มีโอกาสได้สอนวิชาจุลชีววิทยาในตอน แรก เพราะมีอาจารย์เจ้าของวิชานี้แล้ว และเมื่อได้ศึกษาหลักสูตร ชีววิทยา เห็นว่ามีวิชาโมเลกุลชีวเคมี และวิชาพาธอเจนิก แบคทีเรียวิทยา ซึ่งเป็นวิชาในหลักสูตรแต่ไม่เคยเปิดสอนเลย จึงได้ขอเปิดสอน ทั้ง ๒ วิชาวิชานี้เป็นวิชาเอกเลือก ในสมัยนั้นใครขอเปิดสอนก็ ต้องสอนเองคนเดียว สอนทั้งบรรยายและปฏิบัติการ มีนิสิตสนใจ มาเรียนมากเพราะเป็นวิชาใหม่ ผลการสอนที่ภูมิใจมากไม่ลืมเลย ก็คือ ลูกศิษย์สามารถสอบแข่งขันเข้าทำงานในองค์การเกษตรกรรม ชาติ โดยการชนะเลิศจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันก็มี ตำแหน่งที่ดีในองค์การเกษตรกรรม ต่อมาข้าพเจ้ายังได้สร้างวิชา ใหม่คือ วิชาจุลชีววิทยาทางอาหารซึ่งเป็นวิชาที่ชอบที่สุด และ อีกวิชาหนึ่งคือ จุลชีววิทยาทางดิน เป็นวิชาเอกเลือกในหลักสูตร ชีววิทยาเช่นกัน เพื่อเป็นทางเลือกให้นิสิตได้ใช้เมื่อไปทำงาน

ซึ่งทั้งหมดนี้มีทั้งบรรยายและปฏิบัติการทั้งสิ้น นิสิตรุ่นละประมาณ ๑๕ ถึง ๒๐ คน ทั้งเช้าและบ่ายทุกวันข้าพเจ้าจะอยู่กับนิสิตชุด เดียวกัน และยังเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยของนิสิตด้วยเนื่องจาก จากมีรายวิชาพิเศษในหลักสูตร ซึ่งบางรุ่นจะดูแลนิสิตทำ วิจัยถึง ๗ คน จึงต้องหาวิธีช่วยตัวเองในการดูแลงานวิจัยของนิสิต ได้ง่ายขึ้นโดยการให้ทำงานวิจัยในเรื่องเดียวกัน วิธีเดียวกัน แต่ใช้ พี่ชและสารคนละชนิด ใช้เชื้อทดสอบหมู่เดียวกัน เนื่องจากเป็น นิสิตระดับปริญญาตรีไม่สามารถวิจัยในระดับลึกได้มากนักซึ่งเป็น ผลดีที่ทำให้ได้งานวิจัยที่ใหญ่ขึ้น ถามว่าการทำวิจัยในสมัย นั้นมีการะงานหรือไม่ ข้าพเจ้าตอบได้แต่เพียงว่าไม่มีสนับสนุน ไม่มีการคิดภาระงานใด ๆทั้งสิ้น เวลาให้ความดีความชอบก็เป็น ของคนอื่นเสมอ ที่ข้าพเจ้าทำไปก็เพราะใจรักที่จะทำ และทำ เพื่อให้นิสิตได้มีประสบการณ์วิจัย ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็ ได้พยายามเขียนเอกสารประกอบการสอนรายวิชาจุลชีววิทยา ทางอาหารและตำราเรื่อง ปฏิบัติการแบคทีเรียทางการแพทย์ โดยมีค่าใช้จ่ายต่างๆที่ใช้เงินส่วนตัวทั้งสิ้น ความพยายามในเรื่อง เหล่านี้ประสบความสำเร็จในปี ๒๕๒๗ จึงได้เสนอขอตำแหน่ง ทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ และน่าจะเป็นรายแรก ของภาควิชาที่เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์จากการทำผลงานทางวิชาการ (ในสมัยก่อนหน้านั้น อาจารย์เมื่อทำงานระยะหนึ่ง เงินเดือนถึง ก็จะได้โดยอัตโนมัติ) ซึ่งใช้เวลาประมาณหนึ่งปีกว่า ๆ จึงทราบ ผลการขอตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานที่เกิดขึ้นได้เผยแพร่ไป ในวงการได้รับความนิยมน จนเดี๋ยวนี้ก็ยังถามหากัน แต่ไม่มีเวลา ทำใหม่แล้ว ต่อมาข้าพเจ้าก็คิดลมบนลงมือเขียนเอกสารคำสอน รายวิชาอื่นอีก ได้แก่ จุลชีววิทยาทางดิน คราวนี้ไม่จ้างพิมพ์แล้ว หัดพิมพ์เองโดยซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้เอง ใช้เวลาพิมพ์ตอน กลางคืนหลังลูกนอนแล้ว จนถึงเที่ยงคืน ดีหนึ่ง เวลาทำงานมัก ลืมเวลาเสมอ ฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์โดยการถามผู้รู้ตลอด การฝึกทักษะด้วยและได้งานด้วยทำให้สามารถพัฒนาตนเองไป อีกระดับหนึ่ง ข้าพเจ้าทำงานวิจัยอีกหลายเรื่อง จนขอตำแหน่ง ทางวิชาการได้ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในปี ๒๕๓๓ สมัยนั้น ยังไม่มีเงินค่าตอบแทนตำแหน่งทางวิชาการ แต่ก็ยกยอกทำ สามารถ คุยกับเพื่อนฝูงได้ว่ามีผลงานวิชาการ และท้ายที่สุดก็เขียนตำรา เรื่องจุลชีววิทยาสุขภาพ อีก ๑ เล่ม แล้วเสร็จหลังการเปิด สอนรายวิชานี้ประมาณ ๓ ปี แต่ยังไม่ได้ใช้เสนอขอตำแหน่ง ทางวิชาการต่อ จะเห็นว่าการได้ทำงานร่วมกับนิสิตด้วยการเป็น ทั้งผู้สอนและที่ปรึกษางานวิจัย และการทำงานหนัก ทำให้สามารถ ทำผลงานได้ผลดี และยังทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ กับศิษย์ที่ดีด้วย มีแรงผลักดันซึ่งกันและกันตลอด แม้ในปัจจุบัน ก็ยังนึกถึงกันอยู่เสมอ เมื่อมีงานศิษย์เก่า บัณฑิตเหล่านี้ก็มีมา

ร่วมงานและสนับสนุนทุนการศึกษาแก่น้องๆ ที่ขาดแคลนตลอดมา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ดีต่อสถาบันและลูกศิษย์เสมอมา กำลังใจอยู่ที่การได้เห็นลูกศิษย์ได้ดี มีงานทำ ที่เล่ามาเพื่อเรียนอาจารย์รุ่นหลังว่าอย่ากลัวงานหนัก ขอให้ตั้งใจจริงก็จะประสบความสำเร็จได้

เมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ ข้าพเจ้าได้ร่วมกับรองศาสตราจารย์บัญญัติ สุขศรีงาม ซึ่งอยู่ที่วิทยาเขตบางแสน และเป็นเพื่อนร่วมรุ่นในระหว่างการเรียนระดับปริญญาโทที่เกษตรศาสตร์ด้วยกัน ช่วยกันร่างหลักสูตรและเสนอหลักสูตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพร้อมกับการขอตั้งภาควิชาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้าพเจ้าได้ถูกอาจารย์ในภาควิชาชีววิทยาหลายคนต่อต้านมากเพราะเกรงว่าจะทำให้มีภาระงานสอนวิชาพื้นฐานมากขึ้น กลัวว่าจะถูกแบ่งงบประมาณไปบ้าง ก็ไม่เข้าใจว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้น ซึ่งมีผลกระทบต่อนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแรกๆ ที่ได้รับการอนุมัติให้เปิดหลักสูตร แต่ยังมีอีกอุปสรรคอีกมากในตอนแรกผลปรากฏว่าสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้ตั้งภาควิชาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่วิทยาเขตบางแสน ทั้งๆที่ปกติแล้วการจัดตั้งภาควิชาจะให้ตั้งที่วิทยาเขตประสานมิตรเสมอมา แต่ครั้งนี้ไม่ยอมให้ตั้งภาควิชาหรือแม้กระทั่งการเปิดสอนหลักสูตรที่วิทยาเขตประสานมิตรด้วย ซึ่งแม้ในปัจจุบันข้าพเจ้าก็ยังไม่เข้าใจว่าเป็นเพราะเหตุอันใดจึงเปิดสอนที่ประสานมิตรไม่ได้ ขณะที่ปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยพยายามสนับสนุนให้มีหลักสูตรใหม่ๆ ที่ทันสมัยทันความต้องการของสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการแยกวิทยาเขตไปเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ ข้าพเจ้าจึงขออนุมัติมหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งในการเปิดสอนหลักสูตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยไม่ตั้งภาควิชาก็ได้ เพราะความต้องการที่แท้จริงของข้าพเจ้าก็คือ อยากรผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางด้านจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เข้มแข็งเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศในยุคอุตสาหกรรมอาหารและอื่นๆที่มีความต้องการนักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากเพียงเท่านั้น ไม่ใช่เรียนเพียงแค่วิชาเอกเลือกเพียงแค่ ๒-๓ วิชาเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการไปปฏิบัติงานวิชาชีพ ในที่สุดด้วยความดีของข้าพเจ้าก็ได้รับการอนุมัติให้เปิดสอนได้ในปี ๒๕๓๔ ดังนั้น หลักสูตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังคงอยู่ในภาควิชาชีววิทยาจนถึงปัจจุบันนี้ และบัณฑิตที่จบไปก็มีงานทำและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในสังคมมาตลอด มีผู้ประกอบการและเพื่อนอาจารย์ที่อยู่มหาวิทยาลัยอื่นมาขอตัวบัณฑิตอยู่เสมอ ซึ่งสะท้อนความต้องการของสังคมและคุณภาพของบัณฑิตจาก มศว ที่ไม่น้อยหน้าใคร แม้ในรุ่นปีการศึกษา ๒๕๔๙ ก็ได้งานทำร้อยละ ๑๐๐ และการสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อที่สถาบันอื่นก็สู้เขาได้เสมอ เหตุการณ์นี้ก็สามารถสะท้อนอะไรได้เหมือนกัน ขอให้ผู้อ่านคิดเอาเอง

ท่านเชื่อไหมว่า แม้ว่าข้าพเจ้าจะทำงานอย่างเต็มที่ไม่เคยลาพักผ่อนเลย (แม้จนปัจจุบันก็ไม่เคยลาพักผ่อน) เพราะมีงานที่

อยากทำอยู่ตลอดเวลา เวลาปิดภาคเรียนก็เร่งเขียนหนังสือและทำวิจัย จนลูกๆถามว่า ปิดเทอมไม่เห็นมีใครมาทำงาน ทำไม่คุณแม่ต้องมา ก็ตอบลูกไปว่า เพราะแม่มีงานที่ต้องทำ จึงต้องมา แต่อย่างนี้ก็ตาม การทำงานช่วงที่อยู่คณะ ๒๑ ปี จำได้ว่าได้ ๒ ชั้นแค่ ๒ ครั้ง แต่ก็ไม่เคยคิดท้อถอย คิดเพียงว่าใครไม่เห็นเทวดาฟ้าดินก็เห็น ทำดีต้องได้ดีแน่นอน ข้าหรือเร็วเท่านั้นเอง ข้าพเจ้าไม่เคยคิดทำร้ายมหาวิทยาลัยอย่างที่เห็นอาจารย์บางคนทำในปัจจุบัน ที่มีการเขียนคู่มือสถาบันที่ตนเองได้เงินเดือนไปใช้ และทำลายชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยในที่สาธารณะ

เรื่องของคน ข้าพเจ้าคิดว่าทัศนคติเป็นเรื่องสำคัญที่สุด คนที่มีทัศนคติเชิงลบ จะคิดอะไรเป็นลบหมด ทำให้ไม่สามารถสร้างความเจริญให้สถาบันได้ แม้กระทั่งตนเองก็ตาม ที่ร้ายกว่านั้นก็จะทำร้ายสถาบันด้วย ส่วนข้าพเจ้าแม้จะมีความไม่เข้าใจผู้บริหารในสมัยนั้น ก็ไม่เคยคิดนำมารวมกับสถาบัน พยายามทำให้ดีที่สุดต่อไป เก็บข้อมูลการทำงานของตนเองไว้เพื่อเป็นเกราะป้องกันตนเอง

ในปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๗ ข้าพเจ้าเริ่มมาทำงานเป็นกรรมการสภาคณาจารย์ ด้วยจุดประสงค์ที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม หลังจากทำงานประจำเริ่มลงตัว และเริ่มมีอาจารย์จากวิทยาเขตอื่นมารวมอยู่ที่ประสานมิตร มาช่วยกันสอนหลายรายวิชาที่ข้าพเจ้าสอนอยู่ จึงเป็นการสอนเป็นทีม ข้าพเจ้าเริ่มหันมาเรียนรู้อย่างอื่นบ้างเมื่อศึกษาหน้าที่ของสภาคณาจารย์ ก็พบว่าหน้าที่ให้คำปรึกษาในกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีหรือทำงานตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย ในปัจจุบันข้าพเจ้าไม่ทราบว่าทำหน้าที่เหล่านี้หรือเปล่า ในสมัยนั้นรองศาสตราจารย์เฉลิมศักดิ์ สุภาพผลเป็นประธาน ข้าพเจ้าเป็นรองประธานกรรมการได้ช่วยมหาวิทยาลัยในการจัดระเบียบของร้านอาหารในมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะตามหลักวิชา และได้ตรวจสอบคุณภาพของอาหารอยู่เสมอโดยให้เป็นการฝึกปฏิบัติของการเรียนการสอน เป็นการช่วยมหาวิทยาลัยทำงานเพื่อส่วนรวมที่ทุกคนต้องใช้บริการกว่าจะสำเร็จก็ต้องเปลี่ยนที่จอดรถอยู่เสมอเพราะต้องพวงเวียนพอสมควร นอกจากนี้ สภาคณาจารย์ยังได้เร่งผลักดันให้รัฐกำหนดค่าตอบแทนของตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์จนประสบความสำเร็จ ทำให้มีค่าตอบแทนดังกล่าวจนทุกวันนี้ ในปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ข้าพเจ้ามีโอกาสเป็นกรรมการสภาคณาจารย์อีกครั้งหนึ่ง และได้เรียนรู้ว่าการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และข้าราชการนั้นจะดีหรือไม่ดี เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยหรือไม่ ขึ้นอยู่ที่ตัวประธาน รองประธาน และเลขาธิการ หากเป็นผู้ที่ไม่มีจิตอาสาในการทำงาน และไม่มีความในหน้าที่ของตนเองที่สมบูรณ์แล้วจะส่งผลเสียกลายเป็นฝ่ายค้านในมหาวิทยาลัย ต่อมาในปี ๒๕๔๕

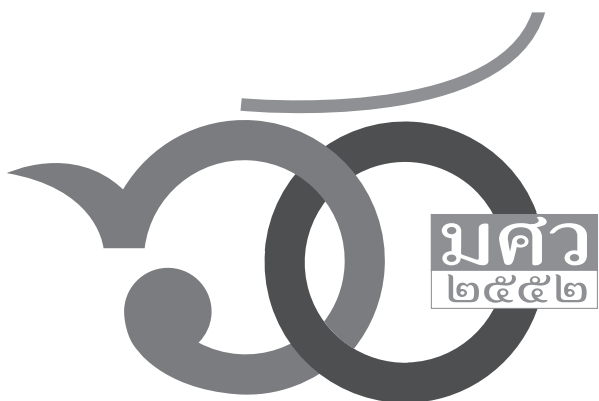
ข้าพเจ้าได้รับเลือกเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประเภทคณาจารย์ ซึ่งได้โอกาสในการเรียนรู้หลายอย่างจากการร่วมประชุมสภามหาวิทยาลัยทั้งความรู้ทางด้านวิชาการและบริหาร และได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ร่วมเป็นกรรมการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับ ในกรณีนี้ได้ศึกษาเรียนรู้เรื่องการเมืองในมหาวิทยาลัยมากที่สุดทีเดียว

เมื่อมีการนำระบบการประกันคุณภาพเข้ามาในปี พ.ศ.๒๕๓๙ ข้าพเจ้าได้ศึกษาในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และตีใจมากว่าคงจะมีคุณประโยชน์เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมจากการที่มีการรอกองการงาน แม้ว่าความคิดการงาน หลายจุดก็ยังไม่เป็นธรรม เช่น การที่ไปร่วมร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับซึ่งใช้เวลามากมาย แต่หัวหน้าภาคให้คะแนนเท่ากับการไปนั่งต้อนรับเจ้าชายผู้ป่วนในหอประชุมเพียงครึ่งวัน แต่อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าก็ไม่ได้ร้องเรียนอะไร ถือว่ามีโอกาสเข้าไปเรียนรู้จากการเข้าไปทำงาน ก็มีค่ามากกว่าคะแนนแล้ว แม้จะไม่เป็นธรรมเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานด้านเอกสารการประเมินตนเอง (SAR) ทั้งในระดับภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัยก็ยังยินดีทำให้ ซึ่งการทำงานตรงนี้ ต้องทำความเข้าใจกับคณาจารย์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ ต้องฝึกตัวเองในการเขียน SAR ให้ดีและต้องมีการประชาพิจารณ์ด้วย

เมื่อ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ เป็นอธิการบดี ข้าพเจ้าได้รับเกียรติจากท่านขอให้ช่วยในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต ในช่วงนี้เป็นช่วงที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้อะไรต่างๆมากมาย เนื่องจากไม่เคยเป็นหัวหน้าภาค รองคณบดี หรือคณบดี ตามลำดับขั้นเหมือนคนอื่น ๆ แล้วยังมีปัญหาสารพัดที่ต้องแก้กันอย่างเร่งด่วนมากมาย เรื่องใหญ่ๆ เรื่องหนึ่ง คือ เรื่องความไม่พร้อมของหอพักที่องค์กรศึกษา

นำนิสิตชั้นปีที่ ๑ ทุกคนไปเรียนที่นั่นตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัย ปัญหาการเตรียมการให้อาจารย์ผู้สอนไปสอนที่นั่น การได้รับคำปราชญ์จากผู้ไม่หวังดีเป็นแรงกระตุ้นอย่างดีในการแก้ปัญหา ทำให้คิดอย่างเดียวว่าต้องทำให้ได้ ความเร่งด่วนในการต้องแก้ไขปัญหาทำให้ข้าพเจ้าไม่ต้องคิดอะไรมาก คิดอย่างเดียวว่าต้องมุ่งมั่นทุ่มเทกำลังกายและใจมาถวาย จากการทำไม่เคยไปสอนที่องค์กรศึกษาเลย ก็ไปเกือบทุกวัน การไปที่องค์กรศึกษาทุกวันนี่จึงไม่รู้สึกรู้ว่าไกลเลย ทุกซอกทุกมุมสำรวจมาหมด จากการทำได้รับคำแนะนำอยู่เสมอจากอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ (ที่กรุณาแต่งตั้งให้ข้าพเจ้ามาทำหน้าที่นี้) และจากประสบการณ์ชีวิตที่อยู่หอพักมาตลอดในช่วงการศึกษา (ซึ่งเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับตำแหน่งนี้) และจากการประชุมคณะกรรมการบริหาร ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนรู้ร่วมกันของรองอธิการบดีและประธานยุทธศาสตร์ทำให้ในที่สุดก็สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องหอพักได้สำเร็จ ข้าพเจ้าได้จัดระเบียบหอพักใหม่ นิสิตมีระเบียบวินัยมากขึ้น การแยกหอพักชายไปอยู่คนละด้านกับหอพักหญิง ทำให้เป็นสัดส่วนดีขึ้นมาก การกำหนดเวลาเข้า-ออกหอพักเพื่อความปลอดภัยของนิสิตซึ่งสำคัญอย่างยิ่ง ขณะนี้ไว้วางใจได้ว่าหากนิสิตทำตามระเบียบของหอพักทุกอย่างจะมีความปลอดภัยมากที่สุด ในการไปเรียนรู้ร่วมกันที่องค์กรศึกษานิสิตจะมีเพื่อนต่างคณะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีสุขภาพแข็งแรงจากการออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีอากาศบริสุทธิ์หายใจ นอกจากนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นหรือที่นิสิตจัดกันเอง จะทำให้นิสิตโตขึ้น ได้เรียนรู้มากขึ้นและมีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น ส่วนองค์กรนิสิตก็มีการปรับให้ความเข้มแข็งขึ้น ข้าพเจ้าได้ขอร้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรต่างๆ ช่วยกันดูแลนิสิตทุกด้าน ทั้งการวางแผน การบริหารจัดการ การดำเนินการ และการประเมินผล และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน องค์กรใดที่มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพก็จะได้รับรางวัลเกียรติคุณประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจการนั้นเป็นงานที่หนักเหมือนกับอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรือวิชาการ จึงได้ขอให้มีการงานเท่ากับ ๒ หน่วยกิต หรือเท่ากับ ๓๐ ภาระงานต่อภาคการศึกษา

ข้าพเจ้าสนับสนุนให้นิสิตออกงานกาชาดทุกปี เป็นการพัฒนาศักยภาพหรือจิตอาสา เป็นการฝึกภาคสนามที่นิสิตทุกคนมีส่วนร่วมได้ที่ได้ฝึกได้ทำขึ้นทูลเกล้าถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาตลอด นอกจากนั้นยังได้จัดค่ายอัตลักษณ์นิสิต มศว เพื่อให้นิสิตเป็นผู้ที่มีอัตลักษณ์ของนิสิต มศว ๘ ประการ คือ กิดเป็นทำเป็น

หนักเอาเบา ผู้รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ ซึ่งรวมพลังจากอาจารย์จากทุกคณะมาช่วยกันดูแลนิสิตปีที่ ๑ ถึงกว่า ๓,๔๐๐ คน ต้องขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในงานนี้ทุกปีด้วย หากไม่มีท่านคงสำเร็จได้ยากทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยน้ำใจจากท่าน จะเห็นว่าอาจารย์ที่มีความเป็นครูยังมีจำนวนมากในสถาบันแห่งนี้ ข้าพเจ้าได้ทำหน้าที่จนครบวาระ ๔ ปี การทำงานของข้าพเจ้าเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในภาพรวมการบริหารมหาวิทยาลัยของผู้บริหารชุดนี้ มีการเปลี่ยนแปลงมากมายที่เกิดขึ้น ที่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน คือ การเกิดโครงสร้างทางกายภาพมากมาย ซึ่งอาจจะดูไม่สวยงามในระยะนี้ เพราะมีการก่อสร้างมากมาย อาจเกิดความไม่สะดวกแต่ในอนาคตเมื่อทุกอย่างสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะทำให้เกิดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้บริหารชุดต่อไปคงสบายขึ้นมากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดทุกปี คงเป็นเครื่องสะท้อนวิสัยทัศน์และการบริหารของอธิการบดีในยุคนี้ได้ สิ่งที่เห็นได้ชัดอีกอันหนึ่งก็คือ มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น จนชุมชนได้ยกที่ดินให้กับมหาวิทยาลัยหลายแห่งไม่ว่าจะเป็นที่จังหวัดสระแก้ว น่าน และอุดรดิตถ์ ท่านอธิการบดีทำงานหนักมากเป็นศิษย์เก่าที่ดีที่สุดคนหนึ่งที่ข้าพเจ้าเคยรู้จัก

เมื่อมารับหน้าที่ในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวาระที่ ๒ ของ ศาสตราจารย์ ดร. วิรุณ ตั้งเจริญ ข้าพเจ้าก็เหมือนต้องเริ่มต้นใหม่ในงานใหม่ เริ่มจากการพบว่าหลักสูตรมากมายของมหาวิทยาลัยไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือ สกอ.ปี ๒๕๔๘ บางหลักสูตรไม่เคยปรับปรุงมานานมาก จำนวนนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวนลดน้อยลงมาก คุณภาพการเรียนการสอนในบางหลักสูตรมีปัญหาจนนิสิตร้องเรียน มีนิสิตพ้นสภาพจำนวนมาก การประเมินคุณภาพทางการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังเป็นปัญหาเนื่องจากอาจารย์บางส่วนยังไม่พัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ยังสอนแบบเดิมๆ สอนคนเดียว ความเอาใจใส่ในต่อนิสิตยังน้อย ทำให้นิสิตไม่พบอาจารย์ที่ปรึกษา การแนะนำในเรื่องต่างๆ ให้กับนิสิตจึงเป็นเรื่องยาก

อาจารย์บางส่วนยังไม่ทำวิจัย ยังไม่ทำผลงานทางวิชาการ ทำให้มีตำแหน่งทางวิชาการน้อย มหาวิทยาลัยพยายามกระตุ้นให้มีวิจัย มีการให้ทุนวิจัยมากขึ้นก็ตาม จากในสมัยที่ข้าพเจ้าทำผลงานไม่เคยมีการสนับสนุนเลยแต่ก็ยังทำวิจัย แต่ในสมัยนี้แม้สนับสนุนมากก็ยังไม่ประสบความสำเร็จทั่วถึง การวิจัยของอาจารย์จะทำให้ นิสิตทุกระดับวิจัยง่ายขึ้น การควบคุมดูแลการทำปริญญา

นิพนธ์ของอาจารย์อย่างใกล้ชิด จะทำให้นิสิตจบการศึกษาตามแผนการเรียนของแต่ละหลักสูตร

ข้าพเจ้าได้ขอความร่วมมือในการปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรต่างๆ ใหม่เพราะจากการเข้าไปศึกษาปรัชญาของการศึกษาทั่วไป พบว่าของเดิมนั้นยังต้องปรับปรุงขณะเดียวกันทุกมหาวิทยาลัยได้มีความตื่นตัวในเรื่องนี้กันมาก จึงถือโอกาสปรับปรุงรายวิชาให้มีความบูรณาการมากขึ้น และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาใหม่ให้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิจัยในชั้นเรียน มีการใช้ไอทีมาช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งมหาวิทยาลัยมีระบบ A Tutor อยู่แล้ว คงต้องขอให้อาจารย์ผู้สอนใช้ให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งมหาวิทยาลัยก็มีแรงจูงใจ หากอาจารย์สามารถผลิต courseware ได้โดยมีเนื้อหามากน้อย ๕ ประเด็น มีระบบ A Tutor มีการประเมินการเรียนการสอนโดยนิสิต มีการประเมินจากคณะกรรมการประเมินที่มหาวิทยาลัยตั้งขึ้น เมื่อผ่านการประเมินแล้วก็จะได้รับรางวัลไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ทราบว่าขณะนี้ไม่มีผู้มีโอกาสรับรางวัลแล้ว และขณะนี้หมวดวิชาศึกษาทั่วไปก็ได้ปรับปรุงเสร็จแล้วโดยเพิ่งได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นผลจากความร่วมมือของอาจารย์หลายท่าน จากผู้ที่เป็นนายอินทร์ปิดทองหลังพระอีกจำนวนหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิในสภาวิชาการและในสภามหาวิทยาลัย ขอขอบคุณทุกท่าน เริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๒

สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ข้าพเจ้าไปดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายบุคคลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นี้แน่นอนอย่างยิ่งก็ต้องศึกษางานใหม่ และสิ่งเร่งด่วนที่ต้องทำคือ เรื่องไปเร่งการออกข้อบังคับที่ยังค้างอยู่เป็นจำนวนมาก เรื่องการพัฒนาบุคลากร และเรื่องอื่น ๆ ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นโอกาสที่ดีที่จะได้เรียนรู้เรื่องงานบริหารงานบุคคลเพิ่มขึ้นอีก ๑ งานของการเป็นผู้บริหาร ถามว่าจะทำได้แค่ไหน คำตอบคือ ยังไม่คิดคิดอย่างเดียวว่า เป็นงานที่ทำหายและต้องทำงานอย่างเต็มที่พิสูจน์ตัวเองเพราะคงมีเวลาเหลือน้อยเต็มทีที่จะทำงานในมหาวิทยาลัยต่อไป การที่มีโอกาสได้ทำงานเพื่อผู้คนส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจ เมื่อมีการกำหนดเกณฑ์ภาระงานขั้นต่ำซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามพันธกิจที่สกอ.ที่ได้กำหนดไว้ว่า อาจารย์มีพันธกิจ ๔ ประการ คือ สอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีภาระงาน ๓๕ ภาระงานต่อสัปดาห์ แต่มหาวิทยาลัยได้กำหนดภาระงานขั้นต่ำเพียง ๓ งานเท่านั้น คือ สอน วิจัย บริการวิชาการ ที่แต่ละบุคคลควรทำอยู่แล้วแต่ก็มีอาจารย์บางส่วนไม่พอใจ มีการฟ้องร้องอธิการบดี นายกษามหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยว่ากำหนดภาระงานที่ไม่เป็น

ธรรม โดยไม่คำนึงถึงว่าหากอาจารย์ทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง
ดีแล้ว คงไม่จำเป็นต้องกำหนดอย่างนี้ เพราะทุกคนเข้ามาทำงาน
เป็นอาจารย์ต้องมีภาระงานที่รู้จักกันอยู่แล้ว แต่สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่
ถูกละเลยกันมานานแล้ว เมื่อมีการนำมาทำใหม่ให้ถูกต้อง ก็ฟ้อง
ศาลปกครอง อย่างนี้จะเป็นต้นแบบให้กับนิสิตได้อย่างไร ไม่พอใจ
ใครก็คิดว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนั้นแล้วแสดงความคิดเห็นไปทั่ว จนทำให้
เกิดความเข้าใจผิดและทำความเสียหายต่อผู้อื่นมากอันเนื่องมา
จากการสร้างข้อมูลเป็นเท็จ แต่พอมีคำวินิจฉัยว่าสภามหาวิทยาลัย
ทำถูกต้องแล้ว มีการเผยแพร่ประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน สังคม
จะได้ทราบความจริง ก็ฟ้องร้องอีกว่าหมิ่นประมาทเรียกค่าเสียหาย
ถือว่าเป็นผู้ที่ไม่หวังดีต่อมหาวิทยาลัย เพราะทำให้ผู้บริหารและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องเสียเวลาในการเตรียมข้อมูลชี้แจง
ทำงานอื่นต้องล่าช้าออกไปโดยไม่จำเป็น จริงๆ แล้วผู้ถูกกล่าว
หาก็สามารถฟ้องร้องกลับได้ แต่ที่ไม่ทำ เพราะมันเป็นเรื่องที่
เสียเวลา เอาเวลาไปทำอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ได้อีกมากมาย

สุดท้ายขอเรียนว่า ข้าพเจ้ามีความรักและผูกพันต่อ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากแม้ว่างานจะเปลี่ยนไป ผู้คน
ก็เปลี่ยนไป มาแล้วก็ไป แต่ไม่เคยเปลี่ยนความตั้งใจของข้าพเจ้า
ก็คือ ต้องทำงานให้เต็มความสามารถ เพื่อ การศึกษาคือความ
เจริญงอกงาม ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของเรา เป็นศรีสง่า
มหานคร ของประเทศชาติตลอดไป ขอขอบคุณทุกท่านที่อ่านจนจบ
สวัสดิ์

มศว ๖๐ ปี

ศรีสง่ามหานคร

วิวัฒน์ ญิตฺติรัตน .

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.เจติมชัย บุญยะสิทธิ์พรหม)
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ความผูกพันที่มีต่อมหาวิทยาลัย

- การเริ่มต้น
- ที่วิชิรพยาบาล
- ที่คณะแพทยศาสตร์
- รอยต่อระหว่างคณะและมหาวิทยาลัย
- ช่วยงานมหาวิทยาลัยเต็มตัว

การเริ่มต้น

ในตอนต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ผมจบแพทย์ฝึกหัดจากวิชิรพยาบาล และตัดสินใจเดินทางไปทำงานเป็นแพทย์ใช้ทุนที่จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีปัญหาขาดแคลนแพทย์มากที่สุดแห่งหนึ่งในขณะนั้น และได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่โรงพยาบาลจังหวัดชัยภูมิเป็นเวลา ๔ ปีเต็ม (ในขณะนั้นบังคับให้แพทย์ใช้ทุน ๒ ปี) ต่อมาได้รับทุนจากกระทรวงสาธารณสุขให้มาศึกษาเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขากุมารเวชกรรม (เทียบเท่าปริญญาเอก) ณ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเวลา ๓ ปี เมื่อจบการศึกษาได้รับการทาบทามจากท่านคณบดี คณะแพทยศาสตร์ในขณะนั้น (ศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์ประพจน์ ธีรรุปลัด) ให้มาช่วยกันพัฒนาคณะ โดยมีฐานการจัดการเรียนการสอนระดับคลินิกที่วิชิรพยาบาล ซึ่งผมมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี เพราะเคยปฏิบัติงานเป็นแพทย์ฝึกหัด (Intern) มาก่อนแล้วที่วิชิรพยาบาล โดยท่านคณบดีกรุณาผมเป็นอย่างสูงที่จะช่วยดำเนินการโอนย้ายสังกัดจากกระทรวงสาธารณสุขมาอยู่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อที่จะได้สามารถนับอายุราชการที่มีอยู่แล้ว ๗ ปีต่อไป และไม่ต้องขอใช้ทุนจำนวนหลายแสนบาท แต่ผมคิดว่าถึงแม้การกลับมาช่วยพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ มศว ในขณะนั้น จะถือว่าเป็นการปฏิบัติงานราชการเช่นกันแต่เมื่อไม่สามารถกลับไปทำงานตามสัญญาขอใช้ทุนได้ ผมก็สมควรที่จะรับผิดชอบ โดยการขอใช้เงินทุนการศึกษา และค่าปรับรวมเป็นสองเท่าและสูญเสียอายุราชการจำนวน ๗ ปี เพื่อเป็นการเริ่มต้นที่มีความถูกต้องและชอบธรรม (ในความคิดเห็นของผม) ในการเริ่มต้นทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อไป

ที่วิชิรพยาบาล

การที่ผมเข้ารับราชการเป็นอาจารย์แพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แทนที่จะเป็นคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผมสำเร็จการศึกษา) ก็ด้วยความคิดและความเชื่อที่ว่าคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเพิ่งก่อตั้งได้ยังไม่นานนัก น่าจะมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ผมจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานและพัฒนาคณะให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป และผมก็ได้มีโอกาสทำงานอย่างหนักทั้งการอยู่เวร ในเวลากลางคืนและในวันหยุดราชการโดยต้องนอนอยู่ในห้องทำงาน เพื่อรอการตามจากพยาบาลเวรบายและเวรเด็ก เดือนละประมาณ ๕ - ๑๐ เวร และต้องจัดการเรียนการสอนในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ที่วิชิรพยาบาลท่ามกลางความขาดแคลนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านจำนวนบุคลากรงบประมาณ และอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างๆ แต่ภาพของนิสิต

แพทย์ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง ในการศึกษาเล่าเรียนทำให้ผมและเพื่อนคณาจารย์รุ่นเดียวกันในเวลานั้น มีกำลังใจที่จะช่วยกันจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ แม้จะประสบปัญหาต่างๆ นานาประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างศิริพยาบาลที่สังกัดกรุงเทพมหานคร และคณะแพทยศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวได้ขยายตัวจนเป็นที่มาของการจัดตั้งโรงพยาบาลของตนเอง (ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) และต่อมาได้แปรเปลี่ยนเป็นความเห็นที่แตกต่างกัน ระหว่างคณะแพทยศาสตร์กับตัว มศว ในเรื่องทำเลที่ตั้งของศูนย์การแพทย์ฯ โดยในขณะนั้นมีอาจารย์แพทย์เพียงไม่กี่ท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกัน พยายามที่จะชี้แจง และทำความเข้าใจกับทางมหาวิทยาลัย จนในที่สุดปัญหาที่ยุดลิ่ง โดยการปลดคณบดีคณะแพทยศาสตร์ในขณะนั้น และให้ศูนย์การแพทย์ฯ ไปดำเนินการก่อสร้างที่องครักษ์ จ.นครนายก โดยที่ผมได้เรียนรู้และประทับเข้าไปในความทรงจำถึงคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ที่ร่วมทุ่มเทต่อสู้ด้วยกันมา และได้ตระหนักถึงคณาจารย์อีกจำนวนหนึ่งที่หลีกเลี่ยงจะช่วยเหลือเพราะเกรงกลัวผลกระทบที่ตนเองอาจจะได้รับ และย้อนกลับมาทำงานอีกครั้งหลังจากศูนย์การแพทย์ฯ ได้ถือกำเนิดขึ้นแล้ว

ที่คณะแพทยศาสตร์ มศว

ในช่วงปลายของความเห็นต่างระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณะแพทยศาสตร์ ผมได้รับทุนรัฐบาลให้ไปศึกษาต่อเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคภูมิแพ้ ที่สหรัฐอเมริกา (Fellowship in Allergy and Immunology) เมื่อสำเร็จการศึกษากลับมาแล้ว ก็ได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่หน่วยโรคภูมิแพ้ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โดยปฏิบัติหน้าที่ทั้งทางด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และได้มีโอกาสทำงานบริหารครั้งแรก ในตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ต่อมารับตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา และท่านคณบดี (นายแพทย์ธรรมนุญ วานิชะพงศ์) ได้ให้ความไว้วางใจแต่งตั้งเป็นรองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาในเวลาต่อมา

ในห้วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นรองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผมได้พยายามที่จะวางแผนรองรับการพัฒนาของศูนย์การแพทย์ฯ ซึ่งเริ่มต้นจากไม่มีอะไรเลย โดยประสานขอความอนุเคราะห์จากสำนักงบประมาณ โดยเรียนเชิญผู้บริหารสำนักงบประมาณมาเยี่ยมชมศูนย์การแพทย์ฯ และผมได้จัดเตรียมข้อมูลพร้อมทั้งเสนอขออนุมัติอัตรากำลังบุคลากรของศูนย์การแพทย์ฯ ล่วงหน้าไปเป็นเวลา ๑๐ ปี ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของผม ที่ได้มีโอกาสรับใช้ทำงานให้กับคณะของตนเองจนเป็นฐานในการที่ศูนย์

การแพทย์ฯ ในวันนี้ มีบุคลากรรวมหนึ่งพันคน และสามารถทำงานดูแลประชาชนชาวนครนายก และจังหวัดใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี

รอยต่อคณะและมหาวิทยาลัย

ในช่วงเวลาที่ผมเป็นรองคณบดี เป็นรอยต่อระหว่างการทำงานให้กับคณะและทำงานให้กับมหาวิทยาลัย โดยจุดเริ่มต้นได้แก่ การที่ผมได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประเภทผู้แทนคณาจารย์ และได้มีโอกาสทำงานในตำแหน่งดังกล่าวมาโดยตลอด ทำให้ผมได้ทราบว่างานของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญ ไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่างานของคณะที่เราทุ่มเทมาอย่างเต็มที่ แต่กลับมีขอบเขตความรับผิดชอบที่กว้างขวางมากกว่าที่ผลกระทบต่อสังคมและชุมชน ในวงกว้างมากกว่า ทำให้ผมเริ่มตระหนักว่าไม่ใช่เพียงคณะเท่านั้นที่เราจะต้องรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมพัฒนา แต่เป็นตัวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เราจะต้องเข้าไปช่วยร่วมพัฒนา เพื่อให้มีผลกระทบในทางบวกต่อสังคมและชุมชนต่อไป

ช่วยงานมหาวิทยาลัยเต็มตัว

ในช่วงกลางปี ๒๕๕๖ ท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร. วิรุฒ ตั้งเจริญ ได้ทาบทามให้ผมช่วยงานในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาและบริหารทรัพย์สิน หลังจากที่ได้ปรึกษากับครอบครัวว่า ถ้าไปทำงานในตำแหน่งรองอธิการบดีแล้วเวลาที่จะมีให้กับครอบครัวและคลินิกส่วนตัว จะได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง แล้วเมื่อครอบครัว (ภรรยาและลูก ๒ คน) ไม่ขัดข้องแล้ว ผมจึงตอบรับท่านอธิการบดีเพื่อเข้าร่วมทีมในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป

ประเด็นที่สำคัญมากสำหรับผมและผมรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นอย่างมาก คือ การที่ มศว ได้ให้โอกาสผมในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ผมได้เรียนรู้ ได้มีประสบการณ์และมีความแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ก็เป็นเพราะมหาวิทยาลัยได้ให้โอกาสในการทำงานแก่ผมนั่นเอง ผมจึงตั้งปณิธานอย่างแน่วแน่ว่าจะทุ่มเททั้งกำลังกายและสติปัญญาเพื่อทำงานให้มหาวิทยาลัยอย่างดีที่สุดและตลอดไป

ในห้วงเวลา ๖ ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๒) สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยหลายท่านได้ให้โอกาสและกำลังใจตลอดจนความร่วมมืออย่างดียิ่งทำให้ปณิธานดังกล่าวข้างต้นของผมดำเนินต่อเนื่องมาโดยตลอดครบเท่าจนถึงทุกวันนี้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวันที่กำลังจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ (๒๕๕๒ - ๒๕๕๒) นั้นได้ผ่านร้อนผ่านหนาว

ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลง ฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคนานัปการจนมาเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) มีคณะสาขาวิชาครบทั้งทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มินิสิสในความสำเร็จที่คิดขบร่วมสองหมื่นคน มีบุคลากรกว่าสี่พันคน และงบประมาณแผ่นดินกว่าสองพันห้าร้อยล้านบาท ทำให้พวกเราชาว มศว ทุกคนมีความภาคภูมิใจร่วมกัน ณ สถานภาพของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยยังคงต้องมีการพัฒนาเพื่อรุกไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้งทั้งทางการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริหารและการพัฒนาทางกายภาพ

ความก้าวหน้าส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ผมได้มีโอกาสร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่

๑. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว ๑๕ ปี (๒๕๕๒ - ๒๕๖๖) ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ มศว จัดทำแผนโดยมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ผู้บริหารทุกระดับ บุคลากรทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการ กรรมการสภาคณาจารย์ นิสิตปัจจุบัน ตลอดจนศิษย์เก่า มาร่วมในการจัดทำแผนและมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียจากภายนอกด้วย แผนดังกล่าวจะเป็นแนวทางที่สำคัญยิ่งสำหรับ มศว ในการพัฒนาอย่างมีทิศทางและเป็นระบบต่อไป

๒. การพัฒนาการจัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดิน โดยการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงบประมาณตลอดทั้งปี ไม่ใช่ประสานเฉพาะในช่วงเวลาการจัดทำงบประมาณเท่านั้น ได้มีการเตรียมข้อมูลในทุก ๆ ด้าน และเตรียมความพร้อมของบุคลากรกองแผนงาน ทำให้ มศวของเราได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๙๘๑ ล้านบาท มาเป็นในปี ๒๕๕๒ ได้รับงบประมาณมากถึง ๒,๕๖๐ ล้านบาท คิดอันดับ ๑ ใน ๕ ของมหาวิทยาลัยที่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นสูงสุด นอกจากนั้นยังได้มีการติดตามเร่งรัดการใช้งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ จนทำให้ทุกหน่วยงาน สามารถก่อนนี้ผูกพันครุภัณฑ์ ได้ครบหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ นอกจากนั้น มศว ของเรา ยังได้รับงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่จำนวนมาก อาทิเช่น อาคาร ๓๐๐ ล้านบาท หลังคณะสังคมศาสตร์ อาคาร ๔๑๐ ล้านบาทหลังคณะศึกษาศาสตร์ อาคารที่จอดรถใต้สนามฟุตบอล อาคารวิทยุ นวัตกรรมสื่อสารสังคม (รวมคณะมนุษยศาสตร์) ริมคลองแสนแสบ อาคารเรียนรวมหลังหอสมุด อาคารโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม และฝ่ายประถม) อาคารเรียนและปฏิบัติการคณะแพทยศาสตร์ที่องครักษ์ อาคารโรงเรียนสาธิต มศว องครักษ์ อาคารเรียนรวม ๓ คณะที่องครักษ์ (คณะพลศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร

และอาหาร และคณะธรรมนิเทศศาสตร์) อาคารPlaza ข้างธนาคารไทยพาณิชย์ที่องครักษ์ อาคารเรียนและปฏิบัติการที่โรงพยาบาลชลประทาน และอาคารโพธิวิชาลัย ที่จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น

๓. การบริหารบุคคล โดยการประสานขออัตรากำลังทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงบประมาณ โดยในปี ๒๕๕๒ ได้รับอัตราเพิ่มทั้งสิ้น ๑๒๔ อัตรา และได้มีการทบทวนอัตราที่ผ่านมาในอดีต ๑๐ ปี มีแนวโน้มว่าจะได้รับการจัดเพิ่มเติมอีก ๒๒๐ อัตรา นอกจากนั้นได้มีการประสานชี้แจงทำความเข้าใจต่อ สกอ. และรัฐบาลถึงสถานภาพของพนักงานมหาวิทยาลัย ที่ควรจะได้รับ การปรับเพิ่มเงินเดือน เมื่อข้าราชการได้รับการปรับและได้รับเงินรางวัลประจำปี เป็นต้น

๔. การบริหารวิชาการ ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานระดับคณะเพิ่มขึ้น เพื่อให้ มศว มีความเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ และสามารถผลิตบัณฑิตออกไปปรับใช้สังคมต่อไป ได้แก่ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบาย สาธารณะ สถาบันวิจัยและพัฒนา พัฒนาศาสตร์การกีฬาและที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ คณะธรรมนิเทศศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร สถาบันวิจัยพัฒนาและสถิติการจัดการศึกษา (โรงเรียนสาธิต มศว องครักษ์) และวิทยาลัยโพธิวิชาลัยได้มีการจัดทำหลักสูตรใหม่ จำนวนมาก ที่มีศักดิ์ศรีทางวิชาการและตรงความต้องการของประเทศ ปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความทันสมัยมากขึ้น ผลักดันด้านงานวิจัย ทั้งงานวิจัยพื้นฐานและประยุกต์ มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ (Excellence Center) การวางแผนทางจัดการทรัพยากรปัญหา ทั้งเรื่องลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรต่างๆ การปรับปรุง การขอตำแหน่งวิชาการที่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมมากขึ้น การให้ทุนแก่คณาจารย์ไปศึกษาและดูงานต่างประเทศเพิ่มขึ้น และการให้การสนับสนุนบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในการพัฒนาตนเอง

๕. การจัดการทรัพย์สิน ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายการลงทุน โดยมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญทางด้านการเงินการคลัง มาช่วยกำหนดนโยบายในการดูแลเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้มีความมั่นคงแต่ขณะเดียวกันก็ได้รับผลตอบแทนที่สูงด้วย มีการทบทวนการต่อสัญญาของกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านหนังสือ ธนาคาร หรือการที่บุคคลภายนอกเข้ามาใช้สถานที่ ทำให้มหาวิทยาลัยมีรายได้เพิ่มกว่าเท่าตัว และในขณะเดียวกัน ก็มีความเป็นระบบระเบียบมากขึ้นด้วย ในการจัดการทรัพย์สิน ได้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสรรหน่วยงานภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย เข้าใช้พื้นที่ภายในอาคาร ๓๐๐ และ ๔๑๐ ล้านบาท หลังคณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ตามลำดับ คาดว่าจะมีรายได้

ทางวิชาการที่มีคุณภาพระหว่างการทราบดีและมีความมีศักดิ์ศรีทางวิชาการปีละหลายสิบล้านบาท เพื่อนำมาพัฒนาบุคลากรทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการ ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป

๖. การบริการวิชาการ ขณะนี้ มศว มีโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในนามของ บก. (บริการวิชาการ) ซึ่งมีมากกว่า ๒๐ บก. และได้ทำหน้าที่อย่างดียิ่งในการทำงานบูรณาการข้ามคณะสาขาวิชา และออกไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับใช้สังคมอย่างรู้เท่าทันก่อให้เกิดผลดีต่อตัวคณาจารย์ บุคลากร นิสิต และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้อง มีการจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่บูรณาการที่ออกปฏิบัติงานพร้อมกันหลายคณะ การปรับใช้องค์ความรู้ทางศิลปะดนตรีช่วยแก้ปัญหาของเด็กด้อยโอกาส ผู้ต้องขัง และผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้ายและโครงการอื่นๆอีกเป็นจำนวนมาก

๗. การเคลื่อนย้ายประชาชนเกษตรกรออกจากพื้นที่ สปก. องค์กรฯ โดยเรียบร้อยไม่มีข้อขัดแย้งหรือปัญหาการประท้วง ทำให้ มศว มีพื้นที่กว่า ๒๐๐ ไร่ เพิ่มเติม ในการจัดตั้งโรงเรียนสาธิต มศว องค์กรฯ สวนพฤกษศาสตร์ และโครงการอื่นๆ อันเป็นตัวอย่างที่นำความภาคภูมิใจมาสู่ชาว มศว ทุกคน ที่เราเป็นต้นแบบในการประสานงานเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยยังได้นำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในชื่อ “วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย” ซึ่งกำลังจะเปิดรับนิสิตในปีการศึกษา ๒๕๕๒ นี้

๘. การดำเนินการโอนย้ายโรงพยาบาลชลประทานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมาอยู่ในมหาวิทยาลัย โดยที่บุคลากรส่วนใหญ่กว่าหนึ่งพันคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนกระทั่งมีพระราชบัญญัติการโอนย้าย ประกาศเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ทำให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีโรงพยาบาลในสังกัด ๒ แห่งด้วยกัน คือ โรงพยาบาลชลประทาน (ศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุชลประทาน และศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) ทำให้ มศว มีความพร้อมมากขึ้น ให้การที่จะผลิตบัณฑิตแพทย์ และบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่นๆออกไปรับใช้สังคมต่อไป

๙. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้มีการจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ปรับปรุงอาคาร ๓ เป็นอาคารอนุรักษ์ ตั้งชื่อใหม่ว่า อาคารประสานมิตร ซึ่งมีความหมายที่ดียิ่ง เป็นอาคารที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสามารถใช้งานได้จริงในปัจจุบัน มีความร่วมมือกับนานาประเทศในการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ศิลปะนานาชาติ มีการเตรียมจัดทำหอ

จดหมายเหตุ ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จะมี Art Gallery, Art Collection และสถานที่จัดแสดงดนตรี และการแสดงที่มีคุณภาพ มีการจัดสร้างอาคารหมู่ทรงไทย ที่ทรงคุณค่าและงดงามยิ่งที่ มศว องค์กรฯ

ตลอดระยะเวลาเกือบ ๒๐ ปี ที่ผมได้รับโอกาสจากมหาวิทยาลัยให้เข้ามาทำงาน และได้ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในระดับภาควิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย ผมมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง และจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณ (Spirit) โดยใช้ปัญญา (Wisdom) เป็นเครื่องมือโดยไม่คำนึงว่าภารกิจนั้นจะเป็นหน้าที่ที่จำเป็นต้องปฏิบัติหรือไม่ ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ได้มีโอกาสร่วมทำงานให้กับมหาวิทยาลัยอันเป็นที่รักยิ่งของเรา และหวังว่าจะได้มีโอกาสทำงานร่วมกันตลอดไป

ขอขอบคุณครับ

มศว ๖๐ ปี

ศรีสง่ามหานคร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีอายุครบ ๖๐ ปี ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ นับจากวันแรกที่ได้รับการสถาปนา เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๙๒ กล่าวได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีความเจริญก้าวหน้าอย่างสง่างาม ด้วยคุณูปการจากการทำงานที่เข้มแข็ง เสียสละ อุดหนุน ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต และบุคลากร ทุก ๆ คน

ถ้าจะเปรียบเสมือนเป็นต้นไม้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นต้นไม้

ที่ผ่านภาวะการณ์ต่าง ๆ มานาน

เจริญเติบโต ยืนหยัด แผ่กิ่งก้านสาขา

ได้เป็นหลักพิงพิงให้แก่ผู้คนที่ทั้งในและนอกอาณาเขต

คาดหวังได้ว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะเจริญเติบโตไปเป็นต้นไม้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคต ด้วยการร่วมสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทยและสังคมนานาชาติ ทั้งในทางด้านงานวิชาการ งานวิจัย งานบริการวิชาการและงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ด้วยวิถีทางและการร่วมพลังของ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต และบุคลากรทุก ๆ คน ร่วมกันสร้างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่เป็นเพียงสถาบันอุดมศึกษาของมหานครของประเทศ แต่จะต้องเป็นมหาวิทยาลัยของภูมิภาคและของประชาคมโลก

มศว ๒๐ ปี

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)
รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

ภาพแห่งความประทับใจที่ได้มีโอกาสมาเป็นครูที่มศว แห่งนี้ อาจจะนับเนื่องย้อนหลังไปแต่ครั้งที่ผมยังเรียนอยู่ที่วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๓-๒๕๑๖ ที่ผมได้พักอยู่หอพักประจำของวิทยาลัยที่ผมถูกบ่มเพาะรับการอบรมสร้างสมประสบการณ์ มิใช่เพียงแต่การศึกษาเรียนรู้ภายในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะต้องเรียนรู้การประพฤติปฏิบัติตนนับแต่เวลา ๐๕.๐๐ น. จนถึง ๒๒.๐๐ น. ในฐานะที่เป็นนักเรียนฝึกหัดครูในต่างจังหวัดที่ทุกคนจะต้องตื่นแต่เช้า แบกจอบ เสียม และนึ่งก๋วยเตี๋ยวและปรับหน้าดินรอบๆ หอพัก มีอยู่ ๒ ครั้งที่ผมและเพื่อนๆ ได้ไปยืนตั้งแถวรับ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี พร้อมจอบและเสียมในชุดกางเกงขาสั้น เสื้อยืด และ

รองเท้าแตะ ที่เดินทางมาตรวจงานการก่อสร้างหอพักนักเรียนฝึกหัดครู ท่านเดินทางมาถึงแต่เช้าก่อน ๐๗.๐๐ น. แม้จะทราบชื่อท่านแต่ผมก็มิได้ตระหนักว่าท่านมีความสำคัญอย่างไรต่อการฝึกหัดครูไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยว่าวัยและประสบการณ์ยังอ่อนเยาว์นัก และเมื่อสิ้นปีการศึกษาก่อนเปิดภาคเรียนฤดูร้อนของทุกปี

ที่วิทยาลัยจะมีการมอบทุนการศึกษา เกียรติบัตรเรียนดี และมอบประกาศนียบัตรของผู้จบการศึกษา ป.กศ.ต้น และ ป.กศ.สูง โดยมี ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล มาเป็นประธานในการมอบ ผมได้มีโอกาสไปรับมอบจากท่านทุกปีโดยสลับกันระหว่างทุนเรียนดีกับประกาศนียบัตร และเช่นเดียวกันที่ผมก็ได้ตระหนักว่าท่านมีความสำคัญ มีคุณูปการตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง วิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งต่อมาก็คือ มศว อย่างไรก็ตามเมื่อได้มาศึกษาต่อ กศ.บ. วิชาเอกคณิตศาสตร์ ที่ วศพระนคร ได้ ๒๘ วัน ก่อนจะเปลี่ยนเป็น มศว บางเขน ในปี ๒๕๑๗ และเมื่อจบปริญญาโทกลับมาเข้ารับราชการที่ มศว บางเขน ในปี ๒๕๒๑ จึงได้เริ่มเรียนรู้ และซึมซับถึงบทบาทและคุณูปการของ ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล และศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ที่มีต่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง บนถนนประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามลำดับ

เมื่อผมได้รับเกียรติอย่างสูงจากท่านอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ) ครั้งที่ผมดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ (หรือคณะวิชาการศึกษาในอดีต) ให้เป็นประธานคณะกรรมการจัดหาทุนก่อสร้างอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ที่ทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ท่านไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ ก็ยิ่งทำให้ผมตระหนักถึงความรัก ความเทิดทูนของศิษย์เก่ารุ่นแสบจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีต่อ ศ.ดร.สาโรช บัวศรี

เมื่อมีโอกาสมาทำหน้าที่ในฐานะรองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของ มศว ผมมีความมุ่งมั่นตั้งใจว่า จากฐานการฝึกหัดครูที่เข้มแข็งของ มศว นี้ ผมจะใช้กลไกของเครือข่ายในต่างประเทศทั้งตะวันตกและตะวันออก ทั้งยุโรปและเอเชีย ทั้งประเทศเพื่อนบ้าน และที่อยู่ห่างไกล ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาวิชาการและบุคลากรให้มีความเป็นสากลเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ยังคงอัตลักษณ์ของ มศว ไว้ ทั้งนี้จะต้องดำเนินการภายใต้บริบทที่สอดคล้องประสานกับฝ่ายวิชาการและวิจัย

มศว

มีอายุมาถึง ๖๐ ปี

(อาจารย์สมเกียรติ ทิพยทัศน์)
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ

กว่าสามสิบปีที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง มีส่วนร่วม และมีความผูกพันกับ มศว ตั้งแต่เข้ามาเป็นนิสิตปริญญาโท เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารระดับคณะ จนเป็นผู้บริหารคนหนึ่งของมหาวิทยาลัย การมุ่งมั่นเข้ามาศึกษาที่ มศว เพราะ ช่วงแรกของชีวิตการเป็นครูเพื่อนร่วมงานเกือบทั้งหมดเรียนจบจาก มศว ถึงแม้จะเป็นคนเดียวที่จบต่างสถาบัน แต่ก็ทำงานด้วยความอบอุ่น ช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันไม่เคยมีความรู้สึกแปลกแยกกัน ประทับใจมากกับการที่กลุ่มพี่ๆ และเพื่อนจากประสานมิตรคุยกันเรื่องความภาคภูมิใจที่เคยเรียนประสานมิตร ความประทับใจในการเรียน การทำกิจกรรม ความเชื่อถือศรัทธาในอาจารย์ แสดงถึงความรู้สึกผูกพันอย่างลึกซึ้งกับ มศว ต่างกับเราเมื่อมีโอกาสกลับมากับเพื่อนสถาบันเดียวกันไม่เคยคุยกันกับสิ่งเหล่านี้เลยและที่ผิดหวังมากที่สุดคือ ต่างชื่นชมยินดีกับเพื่อน ออกไปทำงานหรือเรียนต่อด้านอื่นๆ ที่ไม่ต้องเป็นครู ทั้งๆ ที่เรียนวิชาชีพครูมาด้วยกัน เมื่อเข้าศึกษาใน มศว ตามความใฝ่ฝันทำให้รู้ซึ่งว่าเพราะเหตุใดคนที่จบจาก มศว จึงมีความรู้สึกผูกพันและภูมิใจกับสถาบันมากขนาดนั้น ที่ประทับใจมากที่สุดคือความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่มีต่อลูกศิษย์ทั้งคำแนะนำ ความช่วยเหลือ ผลักดัน และให้กำลังใจ จนสามารถเรียนจบได้ในเวลาไม่ถึงสองปี นอกจากการเรียน การทำปริญญานิพนธ์ แล้วยังได้รับความไว้วางใจจากอาจารย์ให้ช่วยดูแลน้องปริญญาตรีรุ่นแรกของภาควิชา ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ที่มีค่ามาก ช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ใน มศว ถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่มอบคุณค่ากับชีวิตมากที่สุด ถึงแม้จะมีความใฝ่ฝันและรักการเป็นครูมาตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนปริญญาตรี แต่ มศว ได้ปลูกสร้างจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ของความเป็นครูมา ถึงทุกวันนี้

เมื่อเข้ามาเป็นอาจารย์ช่วงสิบกว่าปีแรกมีความสุขที่สุดกับการสอนลูกศิษย์ ทั้งๆ ที่ต้องสอนวิชามากมายหลายวิชาที่ไม่เคยเรียนมาโดยตรง มีส่วนร่วมทำงานหลายอย่างกับคณะและมหาวิทยาลัยมีความภูมิใจในคุณค่าของชีวิตตัวเองและรู้สึกว่าการบรรลุถึงความใฝ่ฝันของชีวิตการเป็นครู ถึงแม้จะไม่มีโอกาสได้ศึกษาปริญญาเอกต่อ และยังไม่คิดอ่านที่จะเสนอผลงานเพื่อทำตำแหน่งทางวิชาการ

ในชีวิตของการทำงานไม่เคยใฝ่ฝันที่จะเป็นผู้บริหารและพยายามหลีกเลี่ยงทุกวิถีทาง เพราะอยากมีความสุขในการสอนและการดูแลนิสิต แต่ด้วยความรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบและต้องทดแทนบุญคุณต่อคณะ ต่อมหาวิทยาลัยเมื่อถึงคราวที่ผู้บริหารที่เราเชื่อถือศรัทธา ต้องการใช้และให้ความไว้วางใจจึงรู้สึกผิดอย่างมากที่จะปฏิเสธ กว่าสิบปีที่ผ่านมามีงานให้กับคณะและมหาวิทยาลัยด้วยความเสียสละ ท่วมเท และอดทน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย และเพื่อสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความสุข บทเรียนที่ผ่านมากับงานบริหารคืออย่าหวังว่า วันนี้ทำงานให้หนักที่สุดเมื่อบรรลุเป้าหมายแล้วพรุ่งนี้ สัปดาห์หน้า เดือนหน้า หรือปีหน้าคงสบายขึ้น เพราะสิบกว่าปีที่ผ่านมามีงานหนักเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ทุกวันนี้จึงคิดว่าการทำงานหนักในวันนี้ทำให้เรามีประสบการณ์มากขึ้น แข็งแรงขึ้นเพื่อพร้อมจะรับภาระมากขึ้นในวันต่อๆ ไป พลังใจที่สำคัญที่สุดคือ ความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในขณะที่ยังมหาวิทยาลัยกำลังพัฒนาทุกด้านมากที่สุดที่เคยพบมา ได้ทำงานร่วมกับท่านอธิการบดี ที่ทำงานหนักเหมือนกับ มศว คือชีวิตและลมหายใจของท่าน ประทับใจกับการทำงานอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยกับทีมผู้บริหารทุกๆ ท่าน และชาว มศว อีกมากมายที่ทุ่มเทเสียสละเพื่อสถาบันอันเป็นที่รัก

มศว มีอายุมาถึง ๖๐ ปี ถ้าเป็นชีวิตคนคงเป็นสัญญาณที่เตือนให้ทราบว่าชีวิตควรถึงจุดสูงสุดของการทำงานแล้ว แต่สำหรับสถานศึกษาควรจะเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นปึกแผ่นมั่นคง มีภาพลักษณ์ที่ชัดเจน ในการก้าวเดินต่อไปเพื่อรับใช้สังคมประเทศชาติ ภูมิใจอย่างที่สุดที่ท่านอธิการบดีกำลังขับเคลื่อน มศว ไปข้างหน้าด้วยการพัฒนาชุมชนอย่างมีอุดมการณ์ในการพัฒนา และเชื่อว่า ๖๐ ปี แห่งการสร้างสมภูมิปัญญา จะกลายเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย ยากเหลือเกินที่มหาวิทยาลัยอื่นจะทำเช่นนี้ได้

ความภาคภูมิใจ กับความเป็น มศว

(ดร.วณีย์ อรรถจนัสชาติ)
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต

เป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง ที่ได้รับความไว้วางใจให้เข้ามาเป็นผู้บริหารคนหนึ่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แม้จะอยู่ มศว ไม่นาน เพราะเข้ามาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ พร้อมกับได้รับทุนรัฐบาลไทยไปเรียนต่อปริญญาเอก ณ ประเทศฝรั่งเศส ในปี พ.ศ.๒๕๔๐ และเรียนจบกลับมาเมื่อต้นปี พ.ศ.๒๕๔๖ ขณะนั้นก็คิดเพียงว่าคงอยู่ มศว จนกว่าจะเกษียณ และทำหน้าที่ที่ควรทำของอาจารย์มหาวิทยาลัยให้ครบถ้วนและดีที่สุด คือ สอนวิจัย บริการวิชาการและอื่น ๆ หากสามารถทำได้ก็จะทำอย่างเต็มที่ ส่วนเรื่องศิลปวัฒนธรรมไม่ต้องพูดถึง ในฐานะเป็นคนไทย และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยเรื่องนี้ต้องอยู่ในจิตสำนึก แต่เมื่อบทบาทในชีวิตเปลี่ยนไป ภาระหน้าที่หลักก็เปลี่ยนไปด้วย แต่สิ่งที่ไม่เปลี่ยนก็คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ครบถ้วนและดีที่สุด ซึ่งงานส่วนใหญ่ในขณะนี้ คืองานบริหาร แต่ก็ยังสอนบ้างเพียงสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงเท่านั้น การที่ยังคงต้องสอนก็เพราะควรต้องรู้จักนิสิตและเพื่อว่าภาษาฝรั่งเศสจะได้ไม่มีสนิมจับมากเกินไป

มศว ที่เป็น มศว ทุกวันนี้ ก็คงเจริญงอกงามมาตามลำดับ ผู้บริหารทุกยุคต่างก็มีส่วนในการสร้างและพัฒนามหาวิทยาลัยแห่งนี้มากน้อยตามแต่สถานการณ์ โอกาสและภาระเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา ผู้บริหารยุคต่อมาก็มาเติมเต็มในสิ่งที่ไม่มีหรือมีแล้วแต่ยังไม่สมบูรณ์

ในราว ๆ กลางวาระแรกของอธิการบดีวิโรฒ ตั้งเจริญ (พ.ศ.๒๕๔๖-๒๕๕๐) มหาวิทยาลัยได้กำหนดอัตลักษณ์นิสิต มศว ไว้ ๘ ประการ เมื่อมาปฏิบัติหน้าที่รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต การพัฒนานิสิต มศว ให้มีอัตลักษณ์นิสิต มศว จึงเป็นเป้าหมายที่ต้องเดินให้ถึง ทำอย่างไรจะทำให้ นิสิต มศว

คิดเป็นทำเป็น นักเอาเบาสู้ รัฐบาลทะเลาะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร งามด้วยบุคลิก อ่อนน้อมถ่อมตน พร้อมด้วย ศาสตร์และศิลป์ ความร่วมมือร่วมใจจากรองคณบดีที่กำกับดูแล นิสิตจากทุกคณะ วิทยาลัย ทำให้การพัฒนาอัตลักษณ์เร่งด่วน ๓ ข้อ คือ คิดเป็นทำเป็น รัฐบาลทะเลาะ งามด้วยบุคลิก บรรลุเป้าหมาย ในระดับหนึ่ง หากต้องการทำให้ผลลัพธ์ที่ได้สูงขึ้นคงต้องอาศัย ความเอาใจใส่จากพวกเราทุกคนในมหาวิทยาลัย ด้วยการชี้ผิด ชี้ถูก ปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้กับลูกศิษย์ของเราทั้งในและนอก ห้องเรียน การเรียนการสอนทุกรายวิชาต้องคู่ขนานไปกับการพัฒนา อัตลักษณ์นิสิตให้ครบทุกด้าน การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือ นอกห้องเรียนก็เช่นกัน ซึ่งเรื่องกิจกรรมนอกหลักสูตรของ มศว ก็เข้มแข็งดีแล้ว และมีส่วนในการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต มศว อย่างมาก การที่นิสิตคิดทำโครงการหรือโครงการหนึ่งเรื่อง เขาหรือพวกเขาได้ พัฒนาอัตลักษณ์เกือบครบทุกด้าน นิสิตนักกิจกรรมเป็นตัวอย่าง ที่ดีที่น่าชื่นชม แต่นิสิตของเราทุกคนก็ไม่ได้มาเป็นนักกิจกรรม ดังนั้นการมอบหมายให้นิสิตทำกิจกรรมนอกห้องเรียน ไม่ว่าจะ เป็นการค้นคว้าหาข้อมูล สืบหา ทิวทัศน์ ฝึกงาน จึงเป็นการพัฒนา นิสิตที่ไม่ควรมองข้าม เรื่องอัตลักษณ์นิสิต มศว จึงเป็นสิ่งที่ทุกคน โดยเฉพาะคณาจารย์ต้องช่วยกัน และที่ต้องเพิ่มเติมให้กับนิสิต ของเราก็คือ การปลูกฝังความภาคภูมิใจในความเป็น มศว ทั้ง ขณะที่เป็นนิสิตและเมื่อเรียนจบไปแล้ว ก็ต้องพูดให้เต็มปากว่า จบจาก มศว

ผู้บริหารแต่ละยุคคงมีความเครียดแตกต่างกันไป ในยุคนี้ ที่มีทั้งการประเมินภายในและภายนอก ก็เลยต้องเครียดและกดดัน ไปอีกแบบ ที่เครียดก็เพราะอยากให้มหาวิทยาลัยไปถึงธงที่ปักไว้ ซึ่งก็มีธงชัยใหญ่อยู่เพียงหนึ่งธงคือ การทำให้มหาวิทยาลัยของเรา ซึ่งกำลังจะมีอายุครบ ๖๐ ปี เป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบแห่ง การผลิตบัณฑิตและวิจัย ซึ่งมีพันธกิจที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิต ระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัย ทั้งยังต้องสร้างความรู้ใหม่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ทั้งระดับชาติ และนานาชาติ โดยมุ่งสู่ความทันสมัย และสามารถแข่งขันได้ใน ระดับสากล ใครจะทำ จะทำอย่างไร และจะใช้เวลานานเท่าไร

การได้มากำกับดูแลงานประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่ม อีกงานหนึ่งทำให้เกิดความตระหนักยิ่งขึ้นว่า ผู้บริหารทั้งระดับ มหาวิทยาลัย และระดับคณะ สถาบัน สำนักนั้นต้องทำงานหนัก ซึ่งก็หนักอยู่แล้ว ความหนักที่ว่าก็คือ ต้องเป็นหลักในการขับเคลื่อน มหาวิทยาลัยให้บรรลุพันธกิจดังกล่าว และการทำให้ถึงพันธกิจ ดังกล่าว ก็มีตัวบ่งชี้กำกับไว้ หลายตัวบ่งชี้ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กันทั้งระบบ คือ มหาวิทยาลัยร่วมกับคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ต้องร่วมกันวางแผนหลักของมหาวิทยาลัย แผนบางแผนเสร็จ

เรียบร้อยแล้ว เช่น แผนให้ผู้นำนิสิตมีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพการศึกษารอบคลุมทุกวงจรรอบคุณภาพ แผนปฏิบัติการที่ แสดงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในภาพ รวมของมหาวิทยาลัย แผนพัฒนาบุคลากรและการจัดการความรู้ มศว ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ก็ดูดีทีเดียวนับจากนี้ ก็คงต้องมาช่วยกันทำแผนอื่นๆ เช่น แผนการขับเคลื่อนการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาเข้าสู่ความเป็นนานาชาติ ซึ่งต้องนำเสนอสภา เพื่ออนุมัติ แผนบริหารความเสี่ยง และอีกหลายแผนที่จะต้อง เร่งทำ เพื่อว่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก จะได้นำไปปฏิบัติ ในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งมีการจัดเก็บหลักฐานอย่างครบถ้วน และเป็นระบบ เท่าที่ผ่านมาเราจะพบว่ามีที่เรายังไม่ทำ และที่ทำ แล้วแต่ไม่มีหลักฐาน ก็เลยเป็นที่มาของแผนการจัดเก็บข้อมูล เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ ผู้บริหารทุกระดับและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องดูแลและดำเนินการ ตามแผนการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวอย่างเข้มแข็งจริงจัง ผนวกกับ การหามาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขตัวบ่งชี้ที่ยังเป็นจุดอ่อน ที่เข้มแข็ง อยู่แล้วก็ต้องทำให้เข้มแข็งยิ่งๆ ขึ้นไป หากทำได้ตามนี้ เราคงจะ ได้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการผลิตบัณฑิตและวิจัยโดยไม่มีเงื่อนไข

ในฐานะผู้บริหารคนหนึ่ง จึงถือเป็นเรื่องรับผิดชอบ โดยตรง ซึ่งถ้าเรานำและทำ คิดในแง่ดีว่า ผู้อื่นก็คงให้ความร่วมมือ ไม่มากนักน้อย

